

Maros megyében még magas a sztrájkedv

„Hajszálnyira” az érettségítő!

A Maros Megyei Tanfelügyelőség székhelye

Fotó: Nagy Tibor

Pár nap maradt még hátra a középiskolák végzőseinek szóbeli kompetenciavizsgáig – az érettségi első szakasza –, ha azonban a tanügyi sztrájk június 9-ig, péntekig, a megmérettetésre való iratkozás utolsó napjáig nem zárul le, a vizsgáztatás sem kezdődhet el, annál is inkább, mivel egyes iskolákban le sincsenek még zárva a tizenkettedikesek.

Nagy Székely Ildikó

Nem sokkal rózsásabb a nyolcadik osztályosok helyzete sem, akiknek pénteken kellene búcsút venni tanintézetüktől, hogy az azt követő héten minden figyelmüket a 19-én kezdődő kisérettségire összpontosíthassák.

Hogyan viszonyulnak a jelenlegi állapothoz a Maros megyei tanintézetek? – ezt próbáltuk körvonalazni a megyei tanfelügyelőségnél rendelkezésünkre bocsátott adatok alapján.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Japánsztrájk az egészségügyben

Japánsztrájkba kezdtek szerdán a Sanitas és az Egészségügyi Szolidaritás egészségügyi szakszervezetek tagjai. A hírügynökségek szerint a figyelmeztető tiltakozáshoz csatlakoztak az érdekvédelmi szervezet szociális ellátásban dolgozó tagjai is.

2.

Minden a fejben dől el

A Szülők Akadémiája keretében sorra kerülő eseményen a professzor a pozitív gondolkodás, a derülátó életszemlélet jelentőségére, annak egészségmegőrző hatására hívta fel a figyelmet.

5.

Sofőr hiányában kihasználatlanul áll a mobil vérközpont

Pozitívum azonban, hogy az utóbbi időben egyre több cég, intézmény mozgósítja az alkalmazottait, akik szervezeten jelentkeznek véradásra.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. június 30-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Következnek az egészségügyiek

Antalfi Imola

A tanárokat szerdától immár a rendőrök, az egészségügyiek követik, csak tiltakozó akcióik még nem olyannyira látványosak. Egyelőre a rendőrök esetében a sztrájkorség, az egészségügyi dolgozóknál a japánsztrájk jelenti a tiltakozás formáit. A közös követelés a béremelés, ami az elmúlt 3 év történései nyomán megnőtt infláció tükrében érthető is. Az egészségügyiek szakmaspecifikus követeléseik között szerepel a 2017-es közalkalmazotti bértörvény által 2022-re előírt béremelések maradéktalan folyósítása, a bérpótlékok, túlórák, az ügyeleti pénz és élelmiszer-utalványok összegének kiszámitásánál az új bérszint alapul vétele, a krónikus létszámhiány enyhítése érdekében pedig a „befagyasztott” közalkalmazotti állásokra versenyvizsga kiírása. A rendőrök a katonai nyugdíjakról szóló 2015/223-as törvény módosítások nélküli alkalmazását követelik, illetve azt, hogy a katonai nyugdíjakra ne vonatkozzanak az országos helyreállítási terv (PNRR) különnyugdíjakra vonatkozó előírásai, és nem utolsósorban, a nyugdíjkorhatár tervezett emelése ellen tüntetnek.

Igazából nehezen érthető, hogy miért is kellene a fentiekért tiltakozó akciókat szervezni az egészségügyiek esetében, hiszen normális körülmények között annyira természetesek a követeléseik. Miért kell

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚNIUS
8., csütörtök
A Nap kel
5 óra 30 perckor,
lenyugszik
21 óra 13 perckor.
Az év 159. napja,
hátravan 206 nap.

***Isten éltesse!**
Ma **MEDÁRD**, holnap
FÉLIX napja.
FÉLIX: latin eredetű férfinév.
Jelentése: boldog, szerencsés.

IDŐJÁRÁS
Változékony
Hőmérséklet
max. 27 °C
min. 15 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. június 7.

1 EUR	4,9578
1 USD	4,6350
100 HUF	1,3446
1 g ARANY	292,6639

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGben IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Aranylakodalmi ünnepség
Az idei Marosvásárhelyi Napokra június 22–25. között kerül sor. Ennek keretében 23-án köszöntik az aranylakodalmukat, 50. házassági évfordulójukat ünneplő helyi illetőségű párokat. A polgármesteri hivatal azt kéri az érintettektől, hogy ha részt kívánnak venni az ünnepségen, június 12-éig jelentkezzenek a hivatalban, a 77-es irodában. A regisztrációhoz a párok személyi igazolványának és a házassági anyakönyvi kivonatnak az eredeti és a fénymásolt példánya szükséges.

Vannak vidékek – zenés irodalmi Kányádi-est
Június 8-án, ma 19 órakor Bogdán Zsolt és a Kaláka együttes Vannak vidékek című Kányádi-estjére várják a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház közönségét a színház Nagytermébe. A szcenírozott zenés irodalmi est rendezője Kőváry Katalin.

Kézművesvásár
Június 9–11. között újra megtartják a kézművesvásárt a marosvásárhelyi vár előtti téren. Az ajándéktárgyak, kézművestermékek mellett gasztronómiai kínálatot és bemutatóval is várják a vásárlókat. Mintegy 70 termelő és kézműves viszi el termékeit a vásárra.

Film és média szakos hallgatók filmvetítése
Június 10-én, szombaton 18 órától a Stúdió Színházban (Marosvásárhely, Köteles utca 6. szám) kerülnek bemutatásra a nagyközönség számára a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem média szakos diákjainak alkotásai. Az idei válogatásban kisjátékfilmek, dokumentumfilmek és videoklip is szerepel. A bemutatón jelen lesznek az alkotó diákok, így azt követően beszélgetésre, az alkotások megvitatására is lehetőség nyílik. A belépés díjtalan. Minden vetítésre kerülő alkotás az idei tanévben készült, így a vetítés premiernek számít – tájékoztatott a Magyar Művészeti Kar titkársága.

Zsoltárutóiratok – a Nemzeti Színház Kistermében
Június 10-én, szombaton 19 órai kezdettel a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében Zsoltárutóiratok címmel bemutatkozó előadásra kerül sor. A PS:ALTER egy zenei projektre összeállt, jazz-funky műfajban muzsikáló együttes. A Zsoltárutóiratok 10 bibliai zsolnárt átiratára vállalkozik – nem a közsímsert zsolnádallamok és dalszövegek korszerűsítésére, hanem mind a szöveg, mind a zene tekintetében kortárs, huszonegyedik századi utóíratra/átíratra. Várják az érdeklődőket – tájékoztatott Moldován Balázs a PS:ALTER zenekar részéről.

Bercz András a Spectrum Színházban
Június 10-én, szombaton 19 órakor Bercz András Mezei satu című estjének ad otthont a marosvásárhelyi Spectrum Színház. A közkedvelt mesemondó, énekes legvidámabb meséiből, legendáiból, énekeiből ad elő válogatást. Az estet a szervezők gyermeklelkű felnőtteknek ajánlják. Előzetes helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon, a jegyek előadás előtt válthatók ki a színház jegypénztáránál.

Hírszerkesztő: Szer Pálósy Piroska

Japansztrájk az egészségügyben

Japansztrájkba kezdtek szerdán a Sanitas és az Egészségügyi Szolidaritás egészségügyi szakszervezetek tagjai. A hírügynökségek szerint a figyelmeztető tiltakozáshoz csatlakoztak az érdekvédelmi szervezet szociális ellátásban dolgozó tagjai is. A „Sanitas-japansztrájk” feliratú kitűzőt viselő résztvevők tegnap nem szüntették be a munkát.

Az egészségügyi szakszervezetek követelése között szerepel a versenyvizsgák kiírása a befagyasztott állásokra, a vakációs utalványok, a 2017/153-as törvény gyakorlatba ültetése, a pótlékok; kérik, hogy az ügyeletért járó juttatá-

sok és ételmeiszter-utalványok összegeinek kiszámítása a jelenlegi munkabér alapján történjen, illetve követelik az egészségügyi és szociális ellátási intézmények korrekt és megfelelő finanszírozását, valamint a kollektív munkaszerződés megkötését mindkét ágazatban. A japansztrájk a döntéshozókkal folytatott tárgyalások kudarc esetén általános munkabeszüntetésbe fordulhat.

Alexandru Rafila egészségügyi miniszter szerdán kijelentette, keresik a megoldásokat, hogy megelőzzék az általános sztrájk kirobantását az egészségügyben. *(antalfi)*

Japansztrájkba léptek a Maros megyei sürgősségi klinikai kórház szakszervezeti tagjai is

Fotó: Nagy Tibor

Áloméjszaka a marosvásárhelyi állatkertben

Áloméjszaka az állatkertben címmel szervez az állatkert ingyenes látogatást június 9-én este 6 órától krónikus beteg és fogyatékos gyermekek, illetve családtagjaik számára. Az Áloméjt 1996-ban szervezték meg először Rotterdamban, de már igazi hagyománya van, és 2016-tól a marosvásárhelyi állatkert is csatlakozott ehhez, hat kontinens 23 országának 300-nál is több állatkertjével együtt.

Az Áloméjszaka során a gyerekeket igazán kiemelt vendégként fogadjuk. Fantasztikus látni VIP-vendégeink boldog arcát, de fontos számunkra, hogy a gyerekek hozzátartozói is jól érezzék magukat, hiszen rájuk sokszor nagyon nehéz teher nehezedik. A hasonló családokkal való találkozás a szép és a mindennapi problémáktól mentes este további hozadéka lehet.

Az Áloméjszaka rendezvényeit a Guinness-rekord tematikára fűzzük fel. Ennek megfelelően hat ponton várjuk a gyerekeket és felnőtteket, hogy részt vegyenek a Guinness-rekordokat megdöntő játéokban.

Partnereink a Máltai Szeretetszolgálat, a Kulhuni Kft., a Pick up Kft., az Art Equest Therapy, a Piros Orr Egyesület, a 30-as számú gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudomány Karának marosvásárhelyi kihelyezett tagozata. A résztvevők számára a belépés ugyan ingyenes, de regisztrációhoz kötött. *(A marosvásárhelyi állatkert közleménye)*

DREAMNIGHT
Grădina Zoologică din Târgu Mureş
la data de 09 iunie 2023
Incepând de la ora 18.00
organizăm activitatea
"Noaptea de vis la Zoo"
pentru copiii cu dizabilități și bolnavi cronici,
precum și familiile lor.

Túzeset és rövidzárlat

Lakóház gyulladt ki Görgényszentimréren

Június 7-én, szerdán 0.30 órakor a szászrégeni tűzoltóság két vízzel és habbal oltó járművel avatkozott be a görgényszentimrei, görgényhodáki és libánfalvi önkéntes tűzoltókkal együttműködve, azt követően, hogy tűz ütött ki egy görgényszentimrei lakóházban.

Amikor a tűzoltók a helyszínre érkeztek, a tűz a lakóház teljes szintjén elterjedt, az egységek a tűz terjedését

próbálták korlátozni és a tűzfészeket felszámolni. A tűz mintegy 90 négyzetméternyi felületen pusztított, személyi sérülésekről nem érkezett jelentés – áll a Maros megyei tűzoltóság közleményében.

Riadalom az Ifjúsági utcában – ventilátor-rövidzárlat miatt

Június 7-én, szerdán reggel 8 óra körül a 112-es segélyhívó számon riadástották a tűzoltóságot, mivel az első feltételezések szerint tűz ütött ki Marosvásárhelyen, az egyik Ifjúsági utcai

épület első emeletének egyik lakásában.

A helyszínen a személyzet megállapította, hogy a tűz elszigetelten, a lakás fürdőszobájában, egy ventilátorban keletkezett, lángok nélkül, de sűrű füst kíséretében.

A tűzoltók a tüzet megfékeztek, a füsttel elárasztott helyiségeket átszellőztették. A tűz keletkezésekor a lakásban senki sem tartózkodott, és a füsthelyzet miatt sem kellett evakuálni a tömbház lakóit. A tűz valószínűsíthető okaként rövidzárlatot állapítottak meg – tájékoztatott Oltean Georgiana, a Maros megyei tűzoltóság szóvivője. *(pálósy)*

NÉPÚJSÁG
ŐNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Közepes erősségű földrengés volt kedden este Arad megyében

Közepes, 5,3-as erősségű földrengés volt kedden este Románia nyugati részén, a magyar határ melletti Arad megyében – közölte az Országos Földtani Intézet (INFP).

A földrengés 6,4 kilométeres mélységben történt helyi idő szerint 20 óra 26 perckor Aradtól 24, Temesvártól 50, Békéscsabától 74, Resicabányától 93 kilométerre.

A magyar határ melletti térségben két

hete 4,9-es erősségű földrengést észleltek, melyet a rá következő napokban-hebtekben tucatnyi gyengébb rengés követett.

A mostani földrengést Kolozsváron és Románia számos városában is érezni lehetett. Fészke – akárcsak a múltkorai földrengésnek – az Arad megyei Ópálos település közelében volt, de a Bánság és Erdély szinte valamennyi megyéjében, valamint Magyarországon is érezni lehetett.

A romániai katasztrófavédelmi felü-

gyelőség (IGSU) közölte, hogy a 112-es sürgősségi hívószámra főleg Arad megyéből érkeztek jelzések kisebb károkról – épületekről leváló vakolat- és faldarabokról –, de Szilágy és Máramaros megyéből is kaptak hívást. Aradon több utcán épületedarabok hulltak a járdára, az úttestre, a tűzoltók a helyszínen vannak, hogy felmérjék és elhárítsák a károkat.

A földrengés Temesváron is erősen érződött, de innen eddig nem jeleztek károkat. (MTI)

Washingtonba utazott Rishi Sunak brit kormányfő

Washingtonba utazott Rishi Sunak brit miniszterelnök, aki a Downing Street szerdai tájékoztása szerint mindenekelőtt a kétoldalú kereskedelmi és védelmi együttműködés erősítéséről tárgyal Joe Biden amerikai elnökkel.

Sunak különböző nemzetközi rendezvényeken eddig háromszor találkozott Bidennel azóta, hogy tavaly októberben a kormányzó brit Konzervatív Párt vezetőjévé és miniszterelnökké választották, de ez lesz a brit kormányfő és az amerikai elnök első hivatalos kétoldalú megbeszélése a Fehér Házban.

Biden a londoni miniszterelnöki hivatal ismertetése szerint csütörtökön fogadja Sunakot. A Downing Street szóvivője közölte: a brit miniszterelnök azt hangsúlyozza majd a négyszemközti tárgyaláson, hogy a gazdasági és a védelmi együttműködésnek kell alkotnia a brit–amerikai szövetségi kapcsolatrendszer két fő pillérét.

Az illetékes úgy fogalmazott szerdai tá-

jékoztatóján, hogy az elmúlt hónapokban és években „ellenséges államok” mind gyakrabban alkalmaznak „gazdasági kényszerítést” hasznosítás céljából. Sunak szóvivője szerint e példák közé tartozik, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök „felhajtotta az európai energiaárakat”, Kína pedig „kiterjedt szankciókat alkalmaz” olyanok ellen, akik szót emelnek az emberi jogi visszaélések ellen.

A Downing Street illetékesek szerint „azok, akik kárt akarnak nekünk okozni”, mind újabb területeket vesznek célba: manipulálják a világpiacokat, visszatartanak létfontosságú erőforrásokat, és megpróbálnak „kényszerzubbonyt húzni” azokra gazdasági ágazatokra, amelyek meghatározóak majd a jövőbeni fejlődés irányát.

A kétoldalú kapcsolatok egyik legégetőbb kérdése a London által hosszú ideje szorgalmazott brit–amerikai szabadkereskedelmi megállapodás, amely azonban jelenleg nem szerepel a Biden-kormányzat által elsődleges fon-

tosságúnak tekintett rövid távú célok között. Ebben a helyzetben a brit kormány az egyes amerikai államokkal próbál egyenkénti kétoldalú kereskedelmi megállapodásokat kötni. Az első ilyen memorandumot május végén írta alá Ranil Jayawardena brit külkereskedelmi államtitkár Eric Holcombbal, az amerikai Indiana állam kormányzójával.

Nagy-Britannia 2020. január 31-én távozott az EU-ból, miután az uniós tagságról 2016 nyarán rendezett népszavazáson a kilépésre voksolók kerültek szűk, 51,89 százalékos többségbe.

A Downing Street szerdai tájékoztatója úgy fogalmaz, hogy ha „újából energiával töltenék fel” a brit–amerikai gazdasági kapcsolatokat, az hatalmas lehetőségeket nyitna meg mindkét ország számára. A londoni miniszterelnöki hivatal ugyanakkor nem említi a washingtoni tárgyalásokról szóló ismertetésében, hogy Biden és Sunak találkozásánál kerülné a brit–amerikai kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodás. (MTI)

Ország – világ

Tiltakozó rendőrök

A képviselőház előtt álltak sztrájkorséget szerdán a rendőröket és a rendőrségi szerződéses alkalmazottakat tömörítő országos szakszervezeti tömb (SNPPC) tagjai. Azt követelik, hogy a katonai nyugdíjakra ne vonatkozzanak az országos helyreállítási terv különnyugdíjakkal kapcsolatos előírásai. A szakszervezeti tömb szerint bérkövetéseiknek eleget tett a kormány, és a rendőrségi alkalmazottak fizetése júliustól eléri a jelenleg hatályos bértáblában előirányzott szintet. A kormányfő és a munkaügyi miniszter is megerősítette, hogy az erről szóló sürgősségi rendeletet csütörtökön fogadja el a kormány – teszik hozzá. Második követelésük azonban még nem oldódott meg, ezért álltak sztrájkorséget tegnap. A SNPPC múlt heti közleményében jelentette be, hogy tiltakozó akciókra készül, és a rendszer megbénításával fenyegetett. A közlemény megjelene után Lucian Bode belügyminiszter tárgyalta a szakszervezeti vezetőkkel. Az egyeztetés eredményeként a rendőrök nettó fizetése júliustól átlagban 374 lejrel nő, az első költségvetés-kiigazításakor pedig bérpótlékaikat az új bérszinthez igazítják, ami átlagban 370 lejes nettó jövedelememelés jelent. (Agerpres)

Mozgósítási gyakorlat

Mozgósítási gyakorlatot rendez a védelmi minisztérium (MAPN) jövő héten az ország magyar többségű térségében, Hargita és Kovászna megyében, hogy „felmérje a lakosság, a terület és a gazdaság védelmi készütségét”. A MAPN-közlemény szerint rutinyakorlatról van szó, amelyhez hasonlólt 2015-ben is rendeztek már Hargita és Kovászna megyében, idén pedig Temes és Krassó-Szörény megyében. A MOBEX HR-CV-23 elnevezésű, június 12–16. között tartandó gyakorlat keretében tartalékosokat hívnak be a belügyminisztérium közreműködésével. A MAPN szerint ezáltal békeidőben akarják ellenőrizni, miként tudják feltölteni a védelmi és nemzetbiztonsági strukturák ember- és eszközállományát, valamint megteremteni az aktív katonai állomány és a tartalékosok közötti műveleti kohéziót, másfelől fel akarják frissíteni a tartalékosok katonai kiképzését. A MAPN felhívta a figyelmet arra, hogy a behívóparancs átvételének megtagadása vagy a tartalékosok távollmaradása a mozgósítási gyakorlatoktól szabálysértésnek minősül, amit pénzbírsággal büntetnek. A tartalékosok kötelesek részt venni a katonai kiképzési és mozgósítási gyakorlatokon, munkaadóik számára pedig előírják a hatályos jogszabályok, hogy a katonaság által kiállított igazolás alapján legfeljebb ötnapos fizetett pótszabadságot kell adniuk a mozgósított alkalmazottaknak. (MTI)

A védekezésre helyezik a hangsúlyt a NATO történetének legnagyobb légi gyakorlatán

A védekezés áll a középpontban a NATO történetének legnagyobb szabású légi hadgyakorlatán – ismertették a szombaton kezdődő európai műveletről tartott szerdai berlini tájékoztatón.

A németországi központú gyakorlaton 25 tagország vesz részt együttvéve 250 repülőgéppel és tízezer katonával.

„Megmutatjuk, hogy a NATO területé érinthetetlen, és készen állunk megvédeni minden egyes négyzetcentiméterét” – hangsúlyozta Ingo Gerhartz altábornagy, a német légierő (Luftwaffe) főszemlézője.

Hozzátette, hogy az Air Defender 23 (Légi védelmező 23) nevű gyakorlat kizárólag védelmi műveletek betanulására szolgál, és nem várható, hogy hatására

élenkül az orosz katonai tevékenység. Mint mondta, a 12 napos műveletben mintegy kétezer repülést hajtanak végre, és egyik sem orosz területek felé irányul, így – a NATO területébe ékeledő – Kalinyingradot is elkerülik.

Ugyanakkor a gyakorlat a szövetség „szellemiségét és erejét” is demonstrálja, és igen meglepő volna, ha nem vennének róla tudomást a NATO-n kívüli országok vezetői, beleértve Vlagyimir Putyin orosz elnököt – jegyezte meg Amy Gutmann, az Egyesült Államok berlini nagykövete. A német hadsereg (Bundeswehr) egy korábban kiadott összeállításában a gyakorlat „a transzatlanti szolidaritás demonstrálására” szolgál. A többi között azt tanulják be, hogy miként küldjenek támogatást az Egyesült Államokból Né-

metországba, megtámadott európai NATO-tagok védelmére. A résztvevők legnagyobb része is amerikai, a Nemzeti Gárda légierője (Air National Guard) egy 100 repülőből és 2600 katonából álló egységgel képviseli a NATO vezető hatalmát.

A központ Németország, de hollandiai és csehországi bázisokat is használnak. A repülések nagy részét az Északi- és a Balti-tenger felett hajtják végre. A hónapok óta szervezett gyakorlat a remények szerint nem akadályozza lényegesen a polgári légi közlekedést, így nem kell majd járatokat törölni, és legfeljebb néhány perces késések adódnak majd.

Kényelmetlenségek azonban előfordulhatnak, de „a biztonságot nem adják ingyen” – mondta Ingo Gerhartz. (MTI)

Brassó megyében zárta romániai magánlátogatását III. Károly brit uralkodó

A Brassó megyei Szászfehéregyházán (Viscri) zárta ötnapos romániai magánlátogatását III. Károly brit uralkodó, kísérfője szerint az út „biztonságban és teljes harmóniában telt”.

A brit uralkodó Romániából való távozása előtt a szászfehéregyházi házát is meglátogatta, ahol a román sajtó beszámolója szerint több tucat érdeklődő várta. Máramaros megyéből is érkeztek népviseletbe öltözött parasztok a fogadására, tapssal üdvözölték, volt, aki virággal, más korábbi erdélyi látogatásain készült fotóval, pálinkával, helyi sajtókkal ajándékozta meg. Az uralkodó szászfehéregyházi birtokán a Walesi Herceg Alapítvány működtet inasiskolát kézművesek, egyetemisták, építészek számára.

A Hotnews beszámolója szerint Brassó megyébe érkezése előtt III. Ká-

roly a Kovászna megyei Nagybaconban is megállt, ahol egy hagyományos módszereket alkalmazó cserép- és téglagyártató látogatott meg. Az itteni cserepeket egész Európában használják régi házak, templomok és kastélyok tetőzetéhez.

III. Károly szászfehéregyházi fogadásán a magát a romániai romák királyának nevező Dorin Cioaba is részt vett, aki az Agerpresnek úgy nyilatkozott, hogy a romák gondjaira szeretne volna ráirányítani a brit uralkodó figyelmét.

A király szászfehéregyházi háza udvarán találkozott a meghívottakkal, majd a falu UNESCO világörökség listás erődtemplomát is meglátogatta, ahol helyi kézművesekkel találkozott.

A királyt romániai magánlátogatásai során kísérő Kálnoky Tibor gróf az uralkodó távozása után a román állami hírügynökségnek úgy nyilatkozott, hogy

III. Károly látogatása „biztonságban és teljes harmóniában telt”. III. Károly személyében először jár brit uralkodó Romániában. A walesi hercegként az országban rendszeres vendégnek számító Károlynak megkoronázott királyként is első útja Romániába vezetett.

Ötnapos magánlátogatásán elsőként Klaus Iohannis államfőt kereste fel Bukarestben egy „udvariassági találkozó” erejéig. III. Károly a fogadásán kiemelte, rokoni szálak is fűzik az országhoz: apjának unokatestvére volt Mihály király, az országból 1947-ben elűzött utolsó román uralkodó.

A brit királyi családnak egyébként erdélyi magyar gyökerei is vannak: a király szépanyja, Rhédey Klaudia Erdősszentgyörgyön született 1812-ben, és az ottani Rhédey-kastélyban nevelkedett. (MTI)

Következnek az egészségügyiek

(Folytatás az 1. oldalról)

mindig megvárni, míg elszakad a cérna, míg nyomást kell gyakorolni a döntéshozókra?!

Az már a kormánynak is kihívást jelenthet, hogy az egészségügynek juttatott költségvetést az EU-s átlag szintjére növelje, ami egyébként szintén szerepel a szakszervezetek követelése között.

Úgy tűnik, a sztrájk hullám „ragályos”, egyre több társadalmi réteg folyamodik a tiltakozáshoz. Ugyan az egészségügyi dolgozókat tömörítő Sanitas és Egészségügyi Szolidaritás érdekvédelmi szervezetek már májusban jelezték, hogy tárgyalni kívánnak követeléseikről a szaktárcával, de eddig még konkrét, jogi erejű kormánydöntés nem született. Így aztán a Sanitas-tagok „finoman” kezdik a tiltakozásokat: karszalagon vagy kitűzőn jelzik a jelképes, ún. japánsztrájkot, figyelmeztetve, hogy amennyiben nem teljesítik követeléseiket, általános sztrájkba lépnek. Óvatosak, el szeretnék kerülni a munkabeszüntetést, hiszen a betegek életével nem lehet játszani, és a helyzet eldurvulása sem jó opció.

Szerdán Alexandru Rafila egészségügyi miniszter kijelentette, hogy keresik a megoldásokat, hogy elejét vegyék az általános sztrájk kirobbanásának az egészségügyben. Ez pozitívum, és azt jelzi, hogy a szakszervezetekkel együtt szeretnék orvosolni a tárcavezető által említett „bizonyos problémákat”. Egy nyilvánosra hozott sürgősségi kormányrendelet-tervezet szerint júniustól bevezetnék a 2017-ben elfogadott bértörvényben előírt, de elnapolt béremeléseket.

A megoldások azonban csak a jelenlegi gazdasági körülmények és pénzügyi lehetőségek közé szoríthatók be, úgyhogy egyelőre nagyon is kétséges, hogy sikerül-e lecsökkentenie a kormányának a tüntetőket.

„Hajszálnyira” az érettségítő

(Folytatás az 1. oldalról)

Antal Levente Mihály Maros megyei főtanfelügyelő-helyettesről megtudtuk, hogy a megye 168 tanintézetének összesen 9710 – a kisegítő személyzetet is magába foglaló – alkalmazottja közül május 22-én, a sztrájk első napján 5943-an csatlakoztak a munkabeszüntetéshez, a 7265 pedagógus körülbelül 67%-a, azaz 4897 pedagógus függesztette fel oktatói tevékenységét.

Antal Levente Mihály főtanfelügyelő-helyettes

Fotó: Nagy Tibor

A legfrissebb – június 6-án, kedd délután összesített – adatok szerint tegnapelőttre sem csökkent számottevően a sztrájkolók száma a megyében, ekkor 5390 alkalmazott, közülük 4679 oktató folytatta a tiltakozást. Marosvásárhelyen és a megye többi városában nincs olyan tanintézet, ahol ne sztrájkolna a pedagógusok egy része, bár a nyilvántartás szerint a megyeszékhelyi Stefánia óvoda nem az első naptól csatlakozott a kezdeményezéshez. Az első sztrájknapon a balavásári, havadi és a backamadarasai általános iskolákban sem sztrájkoltak, de menet közben változott a helyzet.

Némely vidéki tanintézetekben pedig – hangsúlyosabban a Felső-Maros mentén – tegnapelőttre valamennyi tanügyi alkalmazott folytatta az oktatást. A ratosnyai, marosoroszfalui, gödemesterházi általános iskolákban, a dédai Vasile Netea technológiai líceumban, továbbá az alsókőhéri és a cintosi iskolákban, valamint a marosludasi Varázslatos Házikó óvodában is újraindult az élet.

A statisztikák szerint a megye egyetlen teljesen „sztrájkmentes” tanintézete a mezősásondi általános iskola.

Fejes Réka magyar elemi oktatásért felelős tanfelügyelő
Fotó: Nagy Tibor

Érettségizők kérdőjele

Bár a tizenkettedikesek kicsengetési ünnepeiket a múlt héten az előre leszőgezett ütemterv szerint megtartották, megannyi végzős tanügyi helyzete nincs lezárva a sztrájk miatt. Fejes Réka magyar elemi oktatásért felelős tanfelügyelőtől – aki az idei érettségit is figyelemmel kíséri – megtudtuk, hogy a megyében 3637 végzős középiskolás van, közülük 1109-nek kellene – magyar vagy német – anyanyelvből is vizsgázni. Mint ismeretes, a tanügyi sztrájk miatt az érettségire való beiratkozást június 9-ig, péntekig meghosszabbították, az adatok összesítésére pedig a határidő lejártá után kerül sor, így a tanügyi helyzet lezárásától függő jelentkezőről egyelőre nincsenek konkrét számok. Fejes Réka arról is tájékoztató, hogy tudomása szerint azokban az iskolákban, ahol a végzős diákok le vannak zárva, az érettségire való iratkozás is akadálytalanul történik, ahol ugyanis az iskolai titkárság alkalmazottjai beszüntették a munkát, ezt a feladatot az igazgatók, aligazgatók látják el, akiknek a törvény értelmében nincs lehetőségük a tiltakozásnak ezt a formáját gyakorolni.

... és a nyolcadikosokéi

Niță Fănică Maros megyei főtanfelügyelő-helyettes a nyolcadikos diákok helyzetéről kérdeztük. A Maros megyei általános iskolákban összesen 4848 végzőse van, a próbakisérettségien 4770-en vettek részt – közülük 1578-an magyar, 96-an német nyelvből is próbavizsgáztak.

– Pillanatnyilag a vizsgák előtti időszak

megszakított forgatókönyvét követjük, amennyiben azonban a sztrájk a továbbiakban is folytatódik, a tanügyminisztériumtól az adott helyzetben érkező utasítások szerint járunk el – foglalta össze a lényeget a főtanfelügyelő-helyettes.

A külföldi egyetemekre készülőket lezárják

A marosvásárhelyi Bolyai líceum udvarán még látható a hivatalos munkaszüneti napon, június 2-án tartott ballagás néhány díszítőlemeze.

Hajdú Zoltán, az iskola igazgatója elmondta, hogy a tizenkettedikes diákok tanügyi helyzete a sztrájk miatt még nincs lezárva, a beszélgetésünk előtt nem sokkal azonban a tanári kar arra az egyezésre jutott, hogy a külföldi egyetemekre készülő diákokat, amennyiben ezt jelzik, maradéktalanul lezárják, hogy ne akadályozzák a szorosabb határidőkhöz kötött felvételüket.

Az intézményvezető arról is tájékoztató, hogy az érettségi vizsgára való iratkozás első szakasza – amelyben a diákok kérvényezik a vizsgákban való részvételt, illetve bizonyos nyelvvizsgák vagy az ECDL-bizonyítvány elismerését – lezajlott, a második szakaszra – az adatok országos számítógépes rendszerbe való bevezetésére – azonban csak a tanulók lezárása után kerülhet sor, Magyarán akkor „nyomhatják meg a gombot”.

Fotó: Nagy Tibor

Mindenki élménytárban akadnak ún. kellemetlen emberek. Nem kell sokat keresni, minél több embert ismerünk, és minél inkább akarunk valamit, annál több kellemetlen emberrel fogunk összeakadni. Kellemetlenkedőkkel, akadémikusokkal, okostojásokkal és megmondókkal, nagyképűekkel, tudósokkal, akik nem akarnak maguk mellé utódokat nevelni, köröttük kipusztul minden, csak hírnév magasodik, mint szárnyas kóro a homokpusztaságban. Varjak leszállóhelye, de aztán azok is elrepülnek, miként a szólásmondás tartja.

A kellemetlen ember nem nevelődik speciális tréningek és kiképzőtisztek vezetése alatt táborokban. Csak lesz. Úgy nő fel, hogy maga sem tudja, mikor lett kellemetlenné. Dehogyan akar ő ilyen kétes hírnévre szert tenni, de mit tegyen, ha egyszer csak a legtöbb ember elkezd idegesíteni azzal, ahogy beszél, vélekedik, mond, jár, szavaz, amint felszáll a buszra, ahogyan helyet foglal mellette a VIP osztályon. Megérzi, hogy ezt a most érkezett ügyfelet csak távolságtartóan, csak védekező állásban, lövészárokból, óvatosan, áttörhetetlen páncéltatban kell fogadni, vagy elutasítani, amint lehet. Vészélyes. A nyugalom megzavarására alkalmas, ahogy egyes filmekben és híradókban szokták jó előre figyelmeztetni a közönséget, az ijedsőket, a sápirozókat. Az ilyenekkel nem jó sokáig levegőt szívni, mert át akarja rendezni az életet, a hivatal rendjét, az iskolai

Az ún. kellemetlen emberekről

oktatás, a gőzfürdő, a sajtos makaróni jól megszabott, bejáratott működését.

Vagy ellenkezőleg, a kellemetlen ember arra született, hogy tüske legyen. Forradalmárnak, lázítónak látszik, néz ki messziről vagy első látásra, pedig csupán krakéler, rendbontó, izgága, odamondogató, állítólag igazságmániás, nem törődik a konvenciókkal, ideiglenes fegyverszünetekkel, folyton átlépi a két Korea közötti demarkációs vonalat képletesen szölvá.

Faragatlan alak, provokál. Nem ismeri fel, hol a határ. Hátha vereget, beletenyerez, megsért gyászt és érzéseket.

Jobban tud nálad nyelveket, dolgokat, verseket, adatokat. Mások előtt megszégyenít. Kinevet. Fennhézázó és fölénys. Állítólag a barátod. Így mutatkozik be. Aztán átveszi az irányítást. Barátaidat elmarja mellőled, szerelmeid kiszajátítja. Munkában parazitamód helyet vackol. Jobban áll a szénája saját apád és anyád előtt, mint neked.

Kilóg a testületből, megszól másokat, hangos megjegyzéseket fűz a főnök év végi beszámolójához, a vasárnapi prédikációhoz, vagy a telefonját nézegeti, és felróhög egy-egy digitális viccen. Ő az, aki esküvőkön és

temetések alkalmával áldozatait színel dicserve bemószerol, kellemetlen dolgokat árul el, hogy a barátja volt és szobatársra, és annak idején a diákokthozban ő nyerte a távközpont és szellentversenyeket, hogy sohasem mosott kezét, ha lebegta az illemhelyet. Ő az, aki mindent mindenről tud, arról, ami meg sem történt, de jól mutat, korjelző, példáulértéki, számon tartja mások rokonait és protektorait, alkalomadtán meg is zsarol, leveleidet felbontotta

„véletlenül”, mikor még volt borítókos levelezés, szándékosan emlékeztet hibáidra, feladataidra, vasárnapjaidat elrontja egy-egy rossz hírrel, szabadnapodon behív, örül, ha szakítottál, és lebeszél kapcsolataidról. Feljelent, besúg, letagad. Elfelejt. Legszébb mondataidba belerondít mint korrektor, hallgató, lektor és tanár. Legjobb dolgaidat lenyúlja. Úgy véd meg, hogy abból koldulsz. Élvezti a kölcsönkapott könyvtári könyvet, amit a saját nevedre vettél ki, és becsület szóra adott ki egy éjszakára a könyvtáros (néni/bácsi). Házibulira hív, de aztán átejt, a kapuban közli, bocsás meg, öregem, azt mondták, te nem jöhetsz. Otthagy az éjszakaiban egy tök idegen városban, mert hirtelen

– Ez egy olyan munkakonfliktus, amelynek feloldásához a kulcs nem nálunk van – összegzett a Bolyai líceum igazgatója.

Egyelőre nincs szó átütemezésről

Az Agerpres hírügynökség tájékoztatása szerint a Spiru Haret Tanügyi Szakszervezeti Szövetség elnöke csütörtökön, az oktatási minisztérium képviselőivel való egyeztetés előtt megismételte a jól ismert mondatot: a tanügyi sztrájk akkor fog véget érni, amikor a kormány előáll egy olyan megoldással, amelyet a tanügyi alkalmazottak is elfogadnak.

Marius Nistor tegnapi (szerdai) álláspontja szerint egyelőre nem indokolt az országos képességfelmérő vizsga és az érettségi elhalasztása, de minél inkább elhúzódik a munkabeszüntetés, annál nagyobb ennek a kockázata.

Arra a kérdésre, hogy lát-e lehetőséget a helyzet rendeződésére péntekig, a szakszervezeti vezető azt nyilatkozta, hogy „minden Románia kormányán múlik”. A szakszervezeti elnök arra is kitért, hogy csütörtökön vagy pénteken újabb nagyszabású tüntetést tartának Bukarestben, 20 ezer személy részvételével. Erre vonatkozó kérelmüket benyújtották a fővárosi főpolgármesteri hivatalhoz, egyelőre várják a választ.

Tegnap, 7-én délben online ülésre hívta össze a tanügyminisztérium az iskolaigazgatókat. A megbeszélés legfontosabb üzenete az volt, hogy továbbra sincs szó az érettségi, illetve a kisérettségi átütemezéséről – tájékoztató Hajdú Zoltán iskolaigazgató.

Csütörtöki kimenő

– Sebestyén Mihály rovata –

felszedett egy csajt, és lekéstél miatta minden csatlakozást. Hazaérve rájössz, hogy nincs nálad a kulcs, mert magához vette. Fogadkól, hogy soha többet az életbe..., de reggel egy ostoba tréfiával elüti a dolgot, és te, balfék, megbocsátod neki a legközelebbi kellemetlenségig, ami nem is várat sokáig magára.

Állítom, a kellemetlen ember mindig jókor van jó helyen az ő szempontjából. Csakis az számít: mikor, mit, hogyan tehet tönkre, baromolhat szét, taposhat ki, el, le. Pontosan megérzi, pontosabban, mint az atomóra a pontos időt, kutyák a földrengést, mint pesszimista a soros kudarcot. A kellemetlen ember mosolya is kínos, sírása hamis. A felejtés kapcsolatai, el tud intézni egy halom dolgot, amire te képtelen vagy. Irigyeled, azon kapod rajta magad, hogy te is olyan szeretőnél lenni. (Ne szégyelld, valld be.)

A kellemetlen ember hosszú folyamat révén válik azzá, ami. A saját kudarcái, tévedései, a mások elutasítása, nemtörődőmsége, saját leki szegényesége révén válik egyre profibbá. Néha könyvet ír; valami ütőset, realitást, teleplezót. Felkapják, ünneplik, a vállukon viszik a Parnasszusra. De mielőtt odaérne, egy szakadékba zuhan. A felejtés szakadékába. Vagy mégsem. Évekig emlegetik mint elrettentő példát. Mint a hivatal muszát. Az anyák ellenpéldának állítják, ő az ellen-pedig-gyerek. Regényt lehet róla írni. Ha ez vigasztal.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Gondolataink hatalmában

Minden a fejben dől el

A Mathias Corvinus Collegium meghívására Minden a fejben dől el címmel Marosvásárhelyen tartott előadást a napokban dr. Bagdy Emőke klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta, szupervizor. A Szülők Akadémiája keretében sorra kerülő eseményen a professor a pozitív gondolkodás, a derülátó életszemlélet jelentőségére, annak egészségmegőrző hatására hívta fel a figyelmet. Ugyanakkor tudományos kutatások eredményeivel alátámasztva beszélt arról is, hogy a pesszimista életszemlélet, amikor mindenben a rosszat látjuk magunk körül, önromboló folyamatokat aktivál a szervezetünkben, ami különféle betegségek, függőségek kialakulásához is vezethet.

Menyhárt Borbála

Nehéz idöket élünk – jegyezte meg az előadás elején dr. Bagdy Emőke, hiszen a 2000-es évek elejétől sorra jöttek a mindannyiunkat sújtó válsághelyzetek: gazdasági, környezeti válság, a covid-világjárvány, majd az orosz–ukrán háború, ami a mai napig a súlyos fenyegetettség állapotát tartja fenn. Erre mondja a pszichológia, hogy meg sem oldódik az egyik, már rátevéődik a következő, tehát krónikus válsághelyzetet kell átvészelnünk. A pszichológia azt tanítja, hogy mindent magunkban kell kezdeni, elsősorban mi kell megtaláljuk a módját annak, hogy megbirkózzunk ezekkel a helyzetekkel, hogy megvédjük magunkat a krónikus krízisállapotból eredő következményektől. Fontos, hogy felvértezzük magunkat egészségtudatossággal, hogy elfogadjuk a pszichológiának azon üzeneteit, amelyek tényeken alapszanak, és segítenek nekünk ebben az önvédelmi folyamatban.

A szakember hangsúlyozta, fontos, hogy a tényeket és a véleményeket elhatároljuk egymástól, hiszen olyan világban élünk, ahol a legkülönbözőbb vélemények keringenek, bárki bármiről gondolhat és mondhat bármit, a tények azonban, amelyekkel a pszichológia is dolgozik, bizonyításon alapuló érvényesek, és mögöttük nagyon sok ember kutatómunkájának a tapasztalata áll. A gondolat hatalmát számos kutatás igazolta, mint ahogy azt is, hogy a gondolataink hatással vannak a testünk működésére. Ha az egyik leghétköznapi példát említjük, amikor egy pohár vízzel nyúlunk, ott van a fejünkben a gondolat, és annak hatására a mozgató-

Dr. Bagdy Emőke

Fotó: Nyitott Akadémia

izmok végrehajtják az adott mozgólátot.

Dr. Bagdy Emőke többek között Eric Kandel neurobiológus kutatásairól is szólt, akinek Nobel-díjat adtak a sejtmemória felfedezéséért, ő bebizonyította, hogy az agyi funkciók hatása sejtszinten is reakciót vált ki. Minden sejtünk holografikus memóriefunkcióval bír, minden sejt tud mindent a nagy egészről.

Rózsaszín vagy gyászszemüveg?

A szakember rávilágított a gondolataink, a lelkiállapotunk, valamint az immunrendszerünk működése közötti összefüggésekre. Mint mondta, a depressziós személyeknél általában immunszuppresszió áll fenn, az illetőnek nincsen jövőképe, a jelen csupa szenvedés, nem lát reményt arra, hogy a holnap jobb vagy könnyebb lesz, jellemző rá a katasztrófizáló szemlélet, minden vagy semmi elven alapszik a gondolkodása. Ugyanakkor a depresszió nem egy csupán hangulatzavar, hanem a gondolkodásnak egy sajátos zavara, amikor minden, amit látok, tapasztalok magam körül, olyan, mintha föltettem volna egy gyászszemüveget, és azon keresztül szemlélném a világot. Ha a depressziós személynek ilyen a lelkiállapota, a szervezetében lévő összes alrendszer, az immunrendszer is átveszi ezt az üzenetet, és ennek megfelelően fog működni. Tehát a sejtek egészséges anyagcseréjét gátló biokémiai folyamatok indulnak be a negatív gondolataink hatására, vagyis az immunrendszerünket képesek vagyunk károsítani azzal, ha folyamatosan pesszimisták vagyunk.

Ez természetesen fordítva is igaz, a boldogságpszichológia, az érzelmekutatás rávilágít arra, hogy amikor a kedélyállapotunk jó, jól érezzük magunkat a bőrünkben, akkor az immunrendszerünk, ami a külső és belső „ellenségektől” véd, meg tud újulni. A paralelizmus törvénye szerint „ami fent, az lent”, tehát ha a kedélyállapotunk jó, akkor a szervezet minden szinten jobban működik.

Ha jó a lelkiállapotunk, ha bízunk a jövőben, ha eltölt a reményesség, hogy jó élni, jól érezzük magunkat a bőrünkben, mindez pozitív hatással van az egészségünkre, tehát erre kellene törekednünk. Ezt alátámasztandó, dr. Bagdy Emőke egy, a Stanford egyetemen végzett kísérletet ismertetett. Mint elmondta, három csoportra osztották

a résztvevőket, az egyikbe az igazoltan depressziós személyek kerültek, akiknél nyálminta igazolta az immunrendszer elégtelen működését, a másikba akut stresszben szenvedők, vizsga előtt áll fiatalok kerültek, akikre a pánikhangulat volt jellemző, aminek a hatására az immunrendszer hasonlóképpen nem tudott megfelelően működni. A harmadik csoportot a „normál” állapotban lévők alkották. A kísérlet során mindhárom csoportnak nagy nevetettők filmjeit vetítették, 20 percig együtt nevettek, majd ismét nyálmintát vettek, amiből kiderült, hogy a 20 perc alatt a depresszióban szenvedő egyének alkotta csoport tagjainál a természetes örömszejtek száma jelentősen megnőtt, és erősen, szignifikánsan javult az immunrendszer működése. Így működik a szervezetünk. Ha a derűnek, jókedvnek, nevetésnek teret adunk az életünkben, akkor valójában az egészségünkről gondoskodunk.

Nem születünk optimistának vagy pesszimistának

Az optimizmus vagy pesszimizmus nem velünk született dolog – állítja dr. Bagdy Emőke. Egy csomó idegrendszeri alapkészséget hozunk ugyan magunkkal, de konkrétan azt, hogy inkább derülátóként vagy borúlátóként élünk, attól a szülőktől tanuljuk el, akihez közelebb állunk. Fontos lenne megtanítani az embereket, hogyan tudják optimistán szemlélni az életet, hogyan tudják a dolgokat másféle jelentéssel felruházni. A kulcsszó a jelentés, hiszen mi nem a valósághoz igazodunk, hanem az arról kialakított jelentéshez. Bármi, ami ér minket, és annak van valamiféle érzelmi jelentése, amögött nemcsak annyi van, amit pillanatnyilag átélünk, hanem ott van a történelmi batyunk, amiben cipeljük a korábbi hasonló események mintáját, és aszerint fogunk dönteni, hogy valami jó vagy rossz nekünk.

A klinikai szakpszichológus egy, a Harvard egyetemen Peterson és Bossio által kezdeményezett kísérlet eredményeit elevenítette fel, ami a pesszimizmus és optimizmus kutatására irányult, illetve ennek hosszú távú élettani hatásairól szól. A kutatás során hosszú éveken át követték az ebben részt vevő alanyokat, öt évente szűréseken estek át, azt vizsgálták, hogy merre tartanak az életben, annak függvényében, hogy inkább az optimista vagy inkább a pesszimista szemléletmód volt jellemző rájuk. A pesszimizmus mint viszonyulási attitűd nagyon veszélyes, hiszen köztudott, hogy kedvezőtlen folyamatokat aktivál a szervezetben. Az első vizs-

gálat idején az alanyok 25 évesek voltak, és öt évente vizsgálták, hogyan alakul a testi, lelki egészségi állapotuk. Sok év elteltével, 45 éves kor körül kezdtek jelentkezni a figyelemre méltó eltérések. A pesszimista világgéppel rendelkezők közül többen már nem éltek, illetve szív- és keringési zavarok, dagados betegségek, függőségek gyakrabban fordultak elő náluk, mint a másik csoportnál, amelynek a tagjai közül senki sem halt meg. A pesszimista életszemléletű csoport tagjainak negyven éves kor felett tehát „benyújtotta a számlát” az élet, amiért addig alaposan felőrölték a szervezetüket.

– Szeressük annyira magunkat, hogy ne adjuk át magunkat az enyészetnek, ne akarjunk belehalni az életünkbe – hangsúlyozta dr. Bagdy Emőke.

Fájdalomcsillapító helyett desztillált víz

A szakember Freund Tamást, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének a gondolatait idézve elmondta, van egy csodálatos képessége az embernek, az, hogy hozzá tud járulni a saját belső állapotának az alakulásához, betegség esetén a gyógyuláshoz is.

Dr. Bagdy Emőke több példát is ismertetett arra vonatkozóan, hogy a gondolataink, az elvárásaink milyen döbbenetesen meghatározzák a testünk működését. A placebohatásról is szó esett, ami valójában annak az ígérete és elvárása, hogy valami jó lesz nekünk. Egy, a második világháborús feljegyzésekből ismert történetet osztott meg hallgatóságával, amikor egy véres csatát követően egy sebeszorvos alig győzte ellátni a sebesült katonákat, végezni az életmentő műtéteket, és az asszisztens, aki a keze alá adta az injekciókat, egy idő után desztillált vízzel töltötte meg a fecskendőket, mivel nem merte bevalani, hogy elfogyott az érzéstelenítő. Mind a páciensek, mind az orvos úgy tudta, hogy fájdalomcsillapítót kapnak. Miután a műtétek lezajlottak, az asszisztens bevallotta, hogy mi történt. Az orvos nem akart hinni a fülének, ugyanis egyetlen beteg se volt, aki a sebészeti beavatkozás során ordított volna fájdalomában, azaz akinél a desztillált víz ne úgy működött volna, mint az érzéstelenítő. Egyértelmű, hogy az egész légkörben volt egy felfokozott várakozás, a bizalom, hogy végre jön az orvos, végre megkapják a fájdalomcsillapítót, és következik az életmentő műtét. Ez is bizonyítja, hogy amit elvárunk egy adott szertől vagy eljárástól, az jelentős mértékben befolyásolja a hatást.

A klinikai szakpszichológus a szakirodalomban fellelhető, már-már a csodával határos orvosi esetekről is szólt, amelyek ugyancsak a gondolat, az akarat teremtő erejét támasztják alá. Többek között egy Louise nevű hölgyről mesélt, aki daganatos betegségben szenvedett, olyannyira súlyos volt az állapota, hogy az orvos közölte vele, nincs sok ideje hátra. A hölgy azonban azt válaszolta neki, hogy következik az unokája esküvője, és ő bizony azon részt vesz. Hazament, és időnként küldött az orvosának egy-egy képeslapot, hogy még él. Hosszabb idő telt el, amíg férjhez ment az unokája, és Louise, ígéretéhez híven, ott volt az esküvőn, a lakodalom után pedig nem sokkal meghalt. Ő addig akart élni.

Sofőr hiányában kihatástalanul áll a mobil vérközpont

Egyre több cég, intézmény dolgozó adnak szervezeten vért

Sajnos Romániában még mindig az a jellemző, hogy az emberek csak akkor adnak vért, ha közeli hozzátartozójuk vagy ismerősük családtagja sebészeti beavatkozásra szorul. Pozitívum azonban, hogy az utóbbi időben egyre több cég, intézmény mozgósítja az alkalmazottait, akik szervezeten jelentkeznek véradásra. A közelgő nyári idényben, a vakációk, szabadságok időszakában köztudottan csökken a véradók száma, ezért, hogy a nehéz időszakokban is biztosítva legyenek a kórházakban a sebészeti beavatkozásokhoz nélkülözhetetlen vérkészítménykészletek, a Marosvásárhelyi Vértanszfúziós Központ csapata próbál rendszeresen kiszállásokat szervezni vidéki településekre a minisztérium által éveken ezelőtt vásárolt buszban kialakított mozgó vérközponttal. Egy ideje azonban erre nincs lehetőség, ugyanis nincs sofőr, aki vezesse a buszt, így az kihatástalanul áll. A június 14-i véradók világnapját megelőzően Marinela Lazăr-ral, a vértanszfúziós központ pszichológusával, az intézmény szóvivőjével beszélgettünk.

Menyhárt Borbála

– Miután a járvány időszakában drasztikusan csökkent a véradók száma, az utóbbi időben javult a tendencia, többen jelentkeznek véradásra. Az utóbbi időben gyakoribbakká váltak az intézményen kívüli akcióink, több ízben szerveztünk kiszállásokat, illetve örömmel tapasztaljuk, hogy egyre több cég, szervezet, intézmény keres meg bennünket azzal, hogy az alkalmazottaik szervezeten jönnének vért adni. Ezekről az alkalmakról minden alkalommal hírt adunk a közösségi oldalunkon, hiszen ezáltal is szeretnénk kifejezni a hálánkat azért, hogy hozzájárulnak a kórházakban fekvő páciensek életének megmentéséhez, ugyanakkor, remélhetőleg, a nemes gesztusukat látva, mások is követik majd a példájukat.

Már több alkalommal adtak vért tömegesen a marosvásárhelyi Sapientia egyetem diákjai, ugyanakkor az orvosi és gyógyszerészeti egyetem magyar tagozatos diákjai is követték a példájukat, összefogtak, és májusban csapatokban érkeztek vért adni.

Az utóbbi időben ugyancsak szervezeten jöttek a Maros Megyei Vízügyi Igazgatóság alkalmazottai, a Gedeon Richter és a Ropharma vállalat munkatársai, akik szép számban adtak vért, ugyanakkor több gyülekezet is felkeresett a lelkesítők biztatására. A napokban voltak a Maros megyei rendőrök, rájuk és a csendőrokkra rendszeresen számíthatunk, de jól együttműködünk például az E-On vállalattal, valamint a vegyipari kombináttal is. Úgy tűnik, hogy ezek a példák ösztönzőleg hatnak másokra is, ugyanis az utóbbi időben érezhetően nőtt a szervezeten érkező donorok száma. Amikor cégek, intézmények keresnek meg bennünket a szándékukkal, általában több napra, kisebb csoportokba osztjuk be a jelentkezőket, hogy ne zavarjuk a vértanszfúziós központban a mindennapi tevékenységet, hiszen egyénileg is érkeznek donorok, ugyanakkor adódnak helyzetek, amikor egy beteg hozzátartozójának nagy számban sikerül véradókat mozgósítaniuk, tehát nem tudunk egy napot kizárólag a cégek, intézmények szervezeten érkező alkalmazottaira szálni.

Fotók: Nagy Tibor

Örülünk annak, hogy a tavalyhoz viszonyítva – amikor végre sikerült „visszaszerelni” a donorok egy részét a járvány uralta évekre jellemző jelentős csökkenést követően –, idén az év első öt hónapjában növekedő tendenciát mutat a véradók száma. Most következik egy nehezebb időszak, ugyanis a nyári hónapokban köztudottan csökken a véradásra jelentkezők száma, hiszen az emberek szabadságra mennek, vakáció van. Emiatt tervezzük, hogy a nyári hónapokban is kiemelt hangsúlyt fektetünk a kiszállásokra. Havonta egyszer a szászrégeni kórházban vagyunk jelen, ahová általában nagyszámban jönnek a véradók. Ugyanakkor az év elején az erdőszentgyörgyi kórházban is voltunk, ott azonban jelenleg felújítási munkálatok zajlanak, de megígérték, hogy amint ezek lezárulnak, kiemelten odafigyelnek majd a véradás népszerűsítésére, és akkor megismételjük az akciót. Libánfalván is jártunk, ott a helyi sportteremben adhattak vért a helybeliek, oda is szeretnénk újra ellátogatni, hiszen ilyenkor több tíz egység vért sikerül begyűjtenünk. Fontosak ezek a vidéki kiszállások, ugyanis vannak Marosvásárhelytől távol eső közösségek, melyek tagjai szívesen megteszik ezt a nemes gesztust, azonban arra nincs lehetőségük, hogy ezért beutazzanak a megyeközpontba.

– A buszban kialakított mobil vérközpont kapcsán több ízben szó esett arról, hogy a minisztérium nem rendelt melléje külön személyzetet, és ennek hiányában nem tudják megfelelően kihasználni. Megoldódott-e ez a hiányosság?

– Sajnos ez egy éve óta megoldásra váró probléma, ráadásul egy újabb akadályba is ütköztünk, ugyanis az önkéntes buszsofőrünk – aki a megyei mentőszolgálat alkalmazottja volt, és a szabadedjében évekig segített bennünket abban, hogy a mobil vérközponttal eljuthassunk különböző településekre – nyugdíjba vonult. Sofőr hiányában pedig nem tudjuk igénybe venni a mobil vérközpontot, így ez jelenleg leparkolva, kihatástalanul áll. A kiszállásokat egy Dacia Logan szolgálati autóval, valamint a saját gépkocsikkal oldjuk meg, hiszen ezen alkalmakkor minden olyan eszközre, felszerelésre szükségünk van, amelyeket a székhelyünkön is használunk, tehát azokat visszük magunkkal, egy autóval pedig nem tudjuk ezt megoldani. Amennyiben egészségügyi intézményben történik a szervezett véradás, könnyebb a dolgunk, de ha nem, akkor több eszközre, ágyakra van szükségünk, amiket szállítani kell.

Bonyolult a helyzet, ugyanis ahhoz, hogy valaki betöltse a buszvezetői állást, D kategóriás, személyszállításra alkalmas jogosítvánnyal kell rendelkeznie, ugyanakkor az intézmény személyzeti felépítésében nincs ilyen ilyen poszt. Viszont szolgáltatói szerződést sem lehet kötni, mivel ez esetben a törvényes előírások értelmében az illető saját járművel kellene biztosítsa a szolgáltatást, ami nem felel meg a mi szükségleteinknek. A vértanszfúziós központ személyzete az intézményben kell ellássa a teendőit, nem tudnak folyamatosan terepre járni. Két asszisztensre és egy orvosra is szükség lenne, akik a buszon teljesítenek szolgálatot, de sofőr hiányában tehetetlenek vagyunk, hiszen akkor sem tudjuk használni a buszt, ha a vértanszfúziós központ meglévő személyzetével megoldanánk a vidéki kiszállásokat, ahogyan azt eddig is tettük.

– Az utóbbi időben több ízben hirdették, hogy szombatonként is fogadják a véradókat. Mi a tapasztalat, nagyobb számban jelentkeznek munkaszüneti napokon az emberek?

– Volt erre példa, nemrég például megerősített bennünket egy motoros egyesület. Jelezték, hogy számukra a szombati nap volna alkalmas, és szép számban, mintegy ötvenen meg is jelentek. Ezen a szervezett akción kívül volt néhány próbálkozásunk, hogy szombaton is biztosítsunk lehetőséget a véradásra, azokra való tekintettel, akik a hétköznapi teendőik miatt nem tudnak eljönni, viszont nagyon csekély volt az érdeklődés. Mi nem vagyunk ágyakkal rendelkező egészségügyi egység, tehát nem tudjuk kifizetni az alkalmazottaknak a hétfői munkát, így szabadsnapokkal kell azt honorálni, viszont ha emiatt kiesnek munkatársak, az jelentősen nehezíti a munkánkat a mindennapokban.

Volt olyan szombati nap, amikor hat véradó jelentkezett, ezért szombati napokon elsősorban előre bejelentkezett csoportokat fogadunk.

– Említette, hogy a járvány időszakában drasztikusan csökkent a véradók száma, a tavaly óta azonban kezd helyreállni a helyzet. Számokban nézve hogyan alakult a véradási kedv?

– A járvány előtt, 2019-ben 14.858 véradást jegyeztünk a Marosvásárhelyi Vértanszfúziós Központban, 2020-ban pedig négyezer egység vérrrel kevesebbet, azaz mindössze tízezer sikerült begyűjtenünk. 2021-ben valamelyest, azaz 1700 egység vérrrel nőtt ez a szám, a tavaly pedig 13 ezren adtak vért. Idén április végéig a tavalyi év hasonló időszakához viszonyítva 700 egység vérrrel többet sikerült begyűjtenünk. Csak májusban több mint 1300-an adtak vért.

Átlagban napi 60 donorra van szükség ahhoz, hogy biztosítani tudjuk a kórházaknak a szükséges vérmennyiséget, és szerencsére az utóbbi hónapokban sikerült elérni ezt az átlagot.

A véradást sajnos nagyon sok tényező befolyásolja, egyesekre van ráhatásunk, másokra nincs, azonban nekünk minden körülmények között biztosítani kell a sebészeti beavatkozásokhoz szükséges mennyiségeket. Vérről mindig is szükség van és lesz, hiszen bármennyire is fejlődik a technika, és egyre performánsabb eszközök állnak rendelkezésre a sebészeti beavatkozások során, a vér az egyedüli, ami semmi mással nem helyettesíthető, és ami kizárólag az emberek önzetlensége révén biztosítható.

– Adódtak helyzetek, amikor el kellett halasztani a szükséges vérmennyiséget?

– Nem, még a járvány idején sem történt ilyen, amikor drasztikusan csökkent a donorok száma, akkor ugyanis a műtétek egy részét elnapolták, kizárólag a sürgőségeket látták el. Most, egy ideje a dolgok visszaálltak a régi kerékvágásba, szintén nem fordult elő ilyen helyzet, hiszen mindig van egy sürgősségi készlet, a páciens megkapja a vért, de azt pótolni kell, ezért általában a hozzátartozók mozgósítják az ismerőseiket ennek érdekében, hiszen más betegeknek is szükségük van vérről.

– Amellett, hogy a gesztusával életeket ment, milyen előnyökkel jár, ha valaki véradásra jelentkezik?

– Elvégezzük a vérminta vizsgálatát, tehát a donor egy átfogó vérképet kap a kezébe, ami az egészségi állapotát tükrözi. Ugyanakkor hét étkezési utalvány is jár, ehelyett újabban egy kártyát kap minden donor, amire feltöltik a hét utalvány ellenértékét, azaz 67 lej. Emellett pedig egy buszvonatra érvényes kedvezmény, valamint szabadsnap is jár a munkahelyéről a véradás napjára.

Nagyon fontos, hogy az emberekben tudatosuljon, mekkora jelentősége van a gesztusoknak, hiszen életeket menthetnek meg vele. A 450 ml-es egység vérből, amit leveszünk a véradáskor, három komponenszt választunk szét, tehát egy donor három betegnek segíthet.

– Kik nem adhatnak vért?

– Tudni kell, hogy két véradás között legalább két hónapnak kell eltelnie, a férfiak évente ötször, a nők legfeljebb négyszer adhatnak vért. Nem adhatnak vért számos krónikus betegségben szenvedők, sem pedig azok, akiket magas vérnyomással kezelnek. Az alacsony vérnyomás szintén kizáró ok. Akik műtéten estek át, a beavatkozás után hónapokig nem lehetnek donorok. Akik tetováltatták magukat vagy piercinget lövettek a testükbe, a beavatkozást követően hat hónapig vannak a tiltólistán. A nők terhesség alatt, szülés után, illetve azután sem, amíg anyatejjel táplálják a gyermeküket, valamint a menstruációs ciklus idején sem jelentkezhetnek véradásra. Az alsó testsúlyhatár jelenleg a nők esetében 52 kiló, a férfiak 56 kg fölött adhatnak vért. Kizárólag 18 éven felüliek válhatnak donorrá, a felső korhatár pedig 65 év, azzal a feltétellel, hogy az első véradásra az illető hatvanéves kora előtt már sor került.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Epres sajtorta

20 dkg 82%-os zsírtartalmú, jó minőségű vajot felolvasztok, hozzáadok 20 dkg darált zab- vagy vajas kekszet, és alaposan összekeverem. Egy kerek tortaformát kivajazok, az aljára rányomkodom a masszát, majd ujjnyi eperdarabokkal beborítom. Ne sajnáljuk az epret! A nagyobb szemeket kettévágom, a kisebbeket egészben hagyom.

Krém: 60 dkg mascarpone, 40 dkg Philadelphia natúr sajtkrém, négy evőkanál zsíros tejföl, két lime héja és leve, 22 dkg vaníliás porcukor, hat tojás, egy evőkanál bio étkezési keményítő, egy evőkanál apró szemű prézli, egy evőkanál méz. A hozzávalókat kézi habverővel összekeverem, pár szem epret is belekeverek, összetörve. (Nem dolgozom mixerrel, mert sülés közben könnyen megrepedhet, ha túl krémes. Azért reped meg gyakran a sajtorta, mert mixerrel van kidolgozva.) A kekszes masszára ráöntöm a krémet, és előmelegített sütőben, 180 C-fokon 8-10 percig, majd 160 fokon 40 percig sütöm. Nem baj, ha még remeg, mert miután kihűl, teljesen megdermed. Kívül is bevonom mascarponeval, amit kevés mézzel kavarak ki: az arány egy doboz mascarpone +1 evőkanál méz és reszelt citromhéj. Tetszés szerint díszítjük.

Eperkompót

A keményebb, nagyobb szemű, ép epreket alaposan megmosom, üvegekbe teszem, üvegenként két evőkanál cukrot, csipetnyi citromsót, nagyon kevés szalicilt szórok rá, és kétujnyi vizet töltök rá. Egy tepsi vékony ronggyal kibélelek, behelyezem az üvegeket, és feltöltöm vízzel. Az üvegek tetejére vizes rongyot helyezek. Forrás után kb. 30 percig dunsztolom. A felső rongyot dunsztolom.

tolás közben ki szoktam cserélni. Tejberizzsel, tejbegrízzel fogyasztjuk, de télen gyümölcslevesbe, eperszósához, öntethez, gyümölcsmártáshoz, sajtortába is használom.

Gyömbéres eperdzsem

Egy kg gyümölcshöz fél citrom levét adom, ha kisebb a citrom, egy egész. Az epret gyorsan megmosom, elkerülendő, hogy megszívja magát vízzel. A megtisztított eperre rálocsolom a citromlevet, így megmarad a gyümölcs gyönyörű színe. 40 dkg cukrot, egy dl mézet teszek minden kilogramm gyümölcshöz. Ha nincs otthon citrom, kb. öt kg eperhez két kis tasak Dr. Oetker citromsót teszek. Egy darabka gyömbért jól megmosok, és a kis lyukú reszelőn az eperre reszelem. Aki nem kedveli a gyömbért, kihagyhatja. Kb. 50 percnyi főzés után, amikor már puhák az epersemekek (nem töröm össze), kilónként egy tasak gel fixet adok hozzá (ha érett, édes az eper, kevesebb is elég, kb. fél tasak). A gel fixet mindig összevegyítjük cukorral, így nem lesz csomós a dzsem. Egy tasak gel fixet öt dkg cukorral vegyíték össze. Miután hozzáadom, folytonos kevergetés mellett hagyom párat rotyanni, de nem főzöm percekig, mert felhígulhat. Üvegekbe töltöm, fejre állítom pár percre, majd száraz dunsztba teszem, amíg kihűl, és máris mehet a kamrába.

Epres chutney húsokhoz, köretekhez

Egy kg epret megtisztítok, a szemeket kettévágom. Egy kg sárga hagymát felszeletelek, és egy dl olívaolajban, 10 dkg vajon megfonnyasztom. Két evőkanál méz, jókora darab gyömbér lereszelve, fél darab csili apróra vágva, hat gerezd fokhagyma szeletelve, szemes bors, kávéskanál curry, kevés sáfrány, makkáskanál kurkuma, egy evőkanál édes pirospaprika-örlemény, ízlés szerint só, fél dl balsamecet, kevés darált bors is kerül bele. Hozzáadom az epret, két dl eperlevet vagy eperlevőt (összeturmixolt eper), és sűrűre főzöm, majd üvegekbe töltöm, a tetejére szalicilt teszek, és kidunsztolom. Amikor üvegekbe tettem, a mennyiség feléhez levendulagerezdeket is tettem. Két-három nap után igen harmonikus ízvilága lesz az eper – levendula kombinációnak.

Jó étvágyat kívánok!

Borúlátó statisztika

Sok a hátrányos helyzetű gyerek, magas az iskolaelhagyás aránya

A romániai gyermekek helyzetét továbbra is súlyos hátrányok jellemzik – állítják a Mentsük Meg a Gyermekeket segélyszervezet képviselői a nemzetközi gyermeknapon kiadott közleményükben.

A szervezet rámutat: a romániai gyermekek életét születésüktől fogva meghatározza a hátrányos helyzet, hiszen Románia továbbra is a legmagasabb csecsemőhalandósággal rendelkező európai országok között található a 20 évvel ezelőtti európai uniós átlagot meghaladó, 2021-ben jegyzett 5,2 ezrelékes aránnyal. 2021-ben több mint 1,5 millió gyermek (a romániai gyere-

kek 41,5 százaléka) élt az országban a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának árnyékában. A szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázata sokkal nagyobb vidéken, mint a városokban: 2021-ben a nagyvárosokban 16,1 százalék, a kisvárosokban és külvárosokban 30,7 százalék, míg vidéken 50,1 százalék volt ez az arány. Tízből egy család nem engedhette meg magának, hogy megfelelően fűtse otthonát 2021-ben, és majdnem minden ötödik család nem tudott tápláló ételeket biztosítani tagjai számára – idézi az Agerpres a közleményt. A romániai gyerekek több mint fele (55,1 szá-

zalék) szeretné elhagyni az országot, és külföldön letelepedni, míg egyharmaduk külföldön szeretné folytatni tanulmányait. A kivándorlás legfőbb okai között az oktatási lehetőségek (26,3 százalék) és a romániai életkörülményekkel szembeni elégedetlenség vagy bizalmatlanság (21,9 százalék) szerepel – derül ki a Mentsük Meg a Gyermekeket által végzett felmérésből.

Arra is felhívják a figyelmet, hogy bár az oktatáshoz való jog törvény által szavatolt Romániában valamennyi gyermek számára, az iskolaelhagyás jelensége változatlanul nagyon gyakori. A 2019-2020-

as tanévben ez 35.259 tanulót érintett, közülük 20.878-an elemi és általános iskolások voltak, 14.381-en pedig középiskolások. A mintegy 2.500.000 iskoláskorú gyermek közül 286.150 hét és 17 év közötti kiskorú nem volt beiskolázva 2021 januárjában. A 18–24 éves romániai fiatalok 15,6 százaléka csak nyolc vagy ennél kevesebb osztályt járt ki, annak ellenére, hogy a hatóságok 2010-ben célul tűzték ki, hogy 2020 végére a jelenség 11,3 százalékra csökken. A segélyszervezet megjegyzi, hogy a kiskorú anyák 85 százaléka nem tér vissza az iskolába szülés után, többségük még a terhesség előtt abbahagyja tanulmá-

nyait. Minden tizedik kiskorú anya soha nem is járt iskolába.

A szervezet statisztikai adatai szerint az Európai Unióban a 15 évnél fiatalabb korban szülő lányok 45 százaléka romániai, 32 százalékuk szerint édesanyjuk is kiskorú volt, amikor világra hozta első gyermekét. A most 0–17 éves romániai gyermekek közel egynegyedének volt vagy van külföldön dolgozó szülője. 2021 júniusa és 2022 júniusa között 184.000 gyermek élt közvetlen szülői gondoskodás nélkül az országban, mivel mindkét szülője vagy az egyedüli eltartó szülő külföldön dolgozott – mutat még rá a szervezet.

Zene sípplal, húrral, prímszámok szitájával

Szilágyi Mihály

A címet olvasva egy vásártéri cirkuszi mutatványt idéz a képzeletünk. Szinte magunk előtt látjuk a bűvészt, aki sípját fújva, hangszerként pengette kápráztatja el bámulóit, majd fő attrakciójaként előkap egy szitát, mellyel olyan mágikus csodákat vadászik, mint a prímszámok. Tehetséges bohóc – jegyzi meg többen. De vannak olyanok is, akik egy zenit tisztelnek ebben az emberben.

Gyakran halljuk a közbeszédben valamiről, hogy az már ókori. Ilyet csak a kevésbé tájékozott ember mond, mert ha tanulmányozni kezdjük az ókor tudományos világát, rádöbbenünk, hogy bizony számtalan lényeges dolgot már az ókorban olyan jól megalapoztak, hogy azt minimális pontosítással ma is használjuk.

Azt a tudóst, akire a cím utal, Bétának becézték a maga korában. Béta vagy Kettős. Nem volt ikertestvére, ez a kettősség azt jelentette, hogy minden szakterületen jelentőset alkotott. *Cirénei Eratoszthenész* elsősorban a matematikával foglalkozók körében ismert.

Eratoszthenész időszámításunk előtt körülbelül 276 és 194 között élt. A mai Líbia területén, a Cyrene nevű városban született. Cyrene az észak-afrikai pentapolisz (öt város) régió legrégebbi városa volt. Bár alkalma lett volna szülőföldjén tanulni, Eratoszthenész mégis Athénba ment, és ott képezte magát. Athéni tanulóévei alatt is több figyelemfelkeltő munka került ki a keze alól. Kronográfia című műve a trójai háború eseményeit állította időrendi sorrendbe. Az Olimpiai győztesek című munkájával szintén magára vonta a tudományt kedvelők figyelmét. Költőként is jelentősnek számított.

Eratoszthenész munkáinak híre és népszerűsége arra indította III. Euergetes Ptolemaiosz fáraót, hogy Kr. e. 245-ben meghívja a tudóst a világhírű alexandriai könyvtár élére. Eratoszthenész elfogadta az ajánlatot, és élete végéig Alexandriában tevékenykedett fő-

könyvtárosként. Az óriási tudást birtokló könyvtár hihetetlen lehetőséget biztosított a tudományra fogékony Eratoszthenész számára. A zene, a csillagászat és a matematika különösen kedvelt területe volt.

Mielőtt az általa kutató zeneelmélettel foglalkoznánk, először tekintsünk bele az egyéb területeken végzett munkáiba!

Sokak számára ismerősen hangzik az Eratoszthenész szitája vagy rostája nevű módszer, mellyel a természetes számok közül megkereste a prímszámokat. A prímszámok olyan különleges számok, amelyek csak egygyel és önmagukkal oszthatók; ezek a matematika építőkövei, a prímekből bármelyik másik természetes szám „kikeverhető”. Éppen ezért a kezdetek óta csodálják az emberiség a prímszámokat. A prímek egyik érdekessége, hogy véletlenszerűen fordulnak elő a természetes számok között. Mivel véletlenszerű a megjelenésük, ezért Eratoszthenész kitalált egy szűrőt, amellyel eltávolítjuk a nem prímeket, és így a rostán fennakadnak a prímszámok. A módszer kisebb számok esetén egyszerű: felírjuk a számsort adott számig, majd kihúzzuk azokat a számokat, amelyek párosak (a 2-es kivételével), majd amelyek hárommal, ötrel, héttel, kilencel oszthatók, a megmaradó számokat további oszthatóságnak vetjük alá, hogy oszthatók-e valamelyik rostán fennmaradt számmal. Ha nem osztható, akkor prímszámot fogtunk.

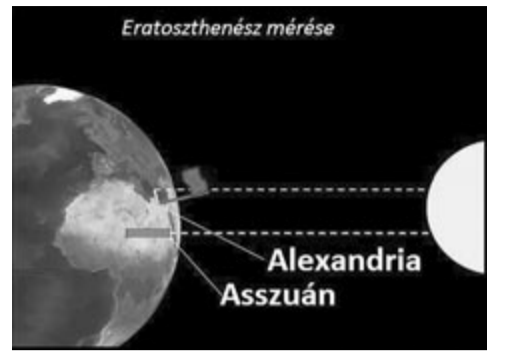
Egy másik matematikai feladvánnyal is foglalkozott Eratoszthenész, mégpedig a híres déloszi problémával. A déloszi feladvány más néven a kockakettőzés problémája. A legenda szerint Délosz szigetét pestisjárvány sújtotta. A szigetlakók kétségbeesésükben a híres delphoi jóshoz fordultak segítségért. A jós azt jóvendőlte, hogy csak akkor szabadulnak meg a járványtól, ha Apolló kocka alakú talpatatát pontosan kétszer akkora köbtartalmú kockára cserélik. A küldöttség boldogan sietett haza nagyobb kockát faragni, de hamarosan rájöttek az elkészítő valóságára, mert

lehetetlen matematikailag pontosan ilyen készíteni. Ez a matematikai feladvány több formában is megjelenik, de a végső üzenete az, hogy az isteni tudománynak tekintett matematika művelését soha ne mellőzze az emberiség. Eratoszthenész készített egy szerkezetet, amely segítségével sikerült majdnem pontos megoldást találnia, de az euklideszi matematika számára lehetetlen olyan kockát szerkeszteni, melynek az élei köbgyök-kettő hosszúságúak, ugyanis ez egy végtelen tizedes szám.

A nagy tudós arról is híres, hogy ő volt az első, aki viszonylag pontosan megmérte a Föld területét. Egyértelmű, hogy az alexandriai könyvtárban talált ötletet módszerének a kifejlesztéséhez, de mindenképp az ő érdeme volt a mérés. Eratoszthenész vagy megfigyelte, vagy a könyvtárban kikutatta, hogy a világon ugyanabban az időben nem mindenhol egyforma hosszúak az árnyékok. Ebből az adatból kiindulva az ugyanazon hosszúsági fokon elhelyezkedő két egyiptomi városban végezte el méréseit. A folytatás már tiszta matematika, és Eratoszthenész i. e. 240 körül meghatározta a Föld területét, mai mértékkel 39 ezer és 40 ezer kilométer közötti értéket mutatott fel. Elképesztően pontos!

Továbbá jó tudnunk, hogy tőle származik maga a földrajz (geometria) kifejezés is. Földrajz című háromkötetes munkájában egyesítette az akkori világ feltérképezett részeit. Sajnálatos módon ez a könyve és A Föld mérése című munkája is elveszett az alexandriai könyvtár megsemmisülése idején, csak kivonatok maradtak fenn mindkét műből.

Eratoszthenész nem kapta volna a Béta (Kettős) becenevet, ha nem lett volna kitűnő zenész is. A zeneelmélet terén szintén jelen-

tőset alkotott. Sokat foglalkozott az úgynevezett kanonosztással. A kanon egy ókori zenei mértékegység volt – ma is vita témáját képezi, hogy pontosan mi is volt egyáltalán. A lényeg, hogy egy húr vagy egy sípot vettek alapul, ez volt a kanon, amit úgy osztottak fel, hogy a matematikai arányok a zenei hangokat jelöljék. Azt már korábban Pitagorasz is észrevette, hogy a húrhosszon és síphosszon mért arányok állandóak a zenei hangmagasságot illetően. Az ókori zenélő matematikusok több módszert is alkalmaztak, hogy matematikailag pontosan, logikusan leírhasák a hangközöket, és ezekből eredően a hangsorokat. A hangsorok matematikailag pontos meghatározása a harmoniai rendszer kialakulásához vezetett, ugyanis a zenei harmonia nem más, mint több hang egyszerre történő megszólalása. Eratoszthenész nemcsak a hétfokú skála matematikai leírásával foglalkozott, hanem a kromatikus – tizenkét fokú – skála meghatározását is leírta.

A jelenkori zene csodája, hogy az ókori matematikusok által kidolgozott rendszert csak minimális, átlagember számára nem észlelhető magasságbeli módosításokkal használjuk. Ez a módosítás az úgynevezett temperálás vagy kiegyenlített hangzás, amit az 1700-as évek elején véglegesítettek.

Eratoszthenész idős korában szembetegség következtében megvakult. A tudós embert annyira megviselte látásának elvesztése, és az, hogy nem végezhetette tovább tudományos munkáját, hogy 82 évesen saját elhatározásából éhen halt.

	1.	VÁLYÚ	GALLY AZ OBBA ÖMLIK	NŐI NÉV (JAN. 29.)	NUMERO (RÓV.)	SEMMIKOR	MAGUK OL. B. TORNÁSZ (HENRIETTA)	TILTÁSI JOG RUHALYUKFEDŐ	KÍNAI HOSSZ-EGYSÉG	VÖRÖS ... (VIKING HAJÓS)	INDITÉK IDEGEN ÁRON	IDEGEN MŰVÉSZET	FOLYÓ (SPANYOL)	ANGOL VILÁGOS SÖRFEJE
A Kossuth által legnagyobb magyarnak nevezett gróf egyik mondatát és családnevét idézzük a fősorokban.	K													E
	ÜRES TÉRI		KIRÁLYI ÜLŐHELY KELETTEN!				ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT PIMASZ REP. ROVAR				SENKI (FRANCIA) A KATÓD PÁRJA			
	PÓKSZERŰ ÁLLATKA SZICÍLIAI VULKÁN				FEKETE MADÁR HANGOSAN BESZÉL				AB ... (HARRAGGAL) ÖGÖRÖG PIACÉTER				NAPÓLEON JELE TETŐALJ	
2.	A	... DELON (FILMSZTÁR)	...ALKOHOL (BORSZESZ) IBSEN DRÁMÁJA		KATONA-ISKOLA VISZONYSZÁM				HORDÓNYILAS HORDÓT ÉRŐ				NÉMET TOJÁS HÁROM (FRANCIA)	
ARANYCSAPAT FOCIS (MIHÁLY)				AIR INDIA (RÓV.) KEZDŐPONT		HATÁRRAG ASSZONY-NEVKÉPZŐ		AZ EZÜST VEGYJELE HIVATKOZÓ		JAPÁN DRÁMAI MŰFAJ		A KIS TÚR PARTJAI! CSEKK-LAPOK!		A SZERZŐ NEVE (ISTVÁN)
MIKSZÁTH FELESÉGE		DUSÁN TESTVÉRE MÁS HIT FELÉ TEREL				ALASZKAI FOLYÓ ÉLÉNK SZÍN					BÜNTETŐ-PAD KEVÉSSÉ BECSÜL			
MALOM RÉSZE			ELTAPOS SÍRÁSRA KÉSZTET			BOSSZÚT ÁLL KÁRTYALÉTÉT					PISZOK LIBIKÓKA			
DÉRY TIBOR NOVELLÁJA		KÉZZEL ILLET DUBLIN LAKÓJA			BÉKÉS ... (SZINÉSZNŐ) ... BENCE (NYÍRÓ J.)				SPANYOL ÉS MAGYAR AUTÓJEL SODRÁS		SZÓ-DZSÓKER BELSŐ SZAG!			
... GROS (NAGYBAN) SÓHAJ		A MÁSÉT KIVÁNJA NEHEZEN ÉL		HATALMÁBAN TARTÓ NÖVÉNY RÉSZE				LIKÓR-ÍZESÍTŐ RACHMANINOV-OPERA					A SZÉN VEGYJELE BECÉZETT NŐI NÉV	
		MEZ HASMENÉS		BESZÉLŐ OLASZ SZERLEM				KÜZDŐTÉR BARÁT (FRANCIA)					JÓD ÉS HIDROGÉN V.J. BE AKAR CSAPNI	
TELLER ... (ATOM-FIZIKUS)		A TANTÁL VEGYJELE BERN FOLYÓJA		NÉVELŐ SPANYOL ÍRÓ (LEOPOLDO)		ÁSVÁNYI FÜSZER NEHEZÉK		RANGJELZŐ ELŐTAG FÉRFINÉV (MÁJ. 28.)		A TESZT VÉGEI ÉLETŰT		BULETIN RÉSZEI A TETEJÉRE		
... TURNER (ROCK-ÉNEKESNŐ)		ESZE ... (KURUC) BIS ... QUI CITO ...				NOBILIS BELÉPÉS A MAFFIÁBA!				NEMESGÁZ IDE-ODA MOZGAT				
NEM ISMER BE		KÁRTYAJÁTÉK AZONBAN, ELLENBEN					MELY IDŐ-PONTBAN EL NEM ÉRT CÉLI				KÍSÉRTET ISMÉLT TILTÁS			
		RÁDÍO-LOKÁTOR RÓMAI 50		BECÉZETT LÁSZLO GRAMM (RÓV.)				FINOMMŰ-SZERÉSZ SPANYOL AUTÓJEL			AMELY SZEMÉLY KILO (RÓV.)			
SZÜRŐ-FEGYVER	K								KISEBB VALLÁS HÍVEI ALKOTJÁK					L.N.J.

Június 1-jei rejtvényünk megfejtése: **Ahhoz, hogy szeress valakit, nem szükséges, hogy meg is értsd.**

Somosd nyerte a 6. ligát

Gligor Róbert László

Múlt vasárnap rendezték meg a 11. fordulóból elmaradt mérkőzéseket a megyei labdarúgó 6. ligában. Ezen a napon döntött el a bajnoki cím sorsa is: a tabellát két pont előnnyel vezető Harangláb az őt üldöző Somosd otthonában szerepelt, és egyetlen pontra volt szüksége, hogy megnyerje az aranyérmet.

Ennek megfelelően lépett pályára mindkét csapat, Somosd pedig már a 2. percen helyzetbe került, de az egyedül meglévő Kisst megállította a vendégek kapusa. A válasz nem maradt el, Harangláb a 7. percen megszerezte a vezetést: Medrea szinte a középpályán szerzett labdát, átverekedte magát a hazai védelem, és begurított (0-1). Ez magabiztosan értékesítette (1-1). Gyors, kemény focit játszott a két csapat, a hazaiak többet támadtak, de helyzeteket nem tudtak értékesíteni, Kiss közletről a kapu mellé fejtelt, az elszabadult Kapás a vendégek kiszaladó hálóórrel talált szembe magát, de melléküldte a labdát, és a szünetet jelző sípszó előtt sem tudott közletről betalálni.

A térfélcserét követően a hazaiak kitémadtak, a 48. percen Kiss elcsípte a labdát a büntetőterület határán, s a vendégek hálóójába vágta (2-1). Az iramos foci, valamint Já-

Jegyzőkönyv

Maros megyei labdarúgó 6. liga, a 11. fordulóból elhalasztott mérkőzés: Somosdi Csillag – Harangláb Jövő 3-2 (1-1).

Somosd, falusi sportpálya, kitűnő játékvételek, mintegy 250 néző. Vezette: Pașcan Alin, Pașca Dorin, Sorodoc Florin. Ellenőr: Sütő János (mindannyian Marosvásárhelyről).

Somosd: Nagy Zs. – Kovács (86. Suciú), Bodó, János, Nagy G., Kiss (90. Henter Sz.), Mátyfi, Kapás (88. Józsa), Henter A., Szőcs, Tinca.

Harangláb: Bența – Popurca, Katiczki, Pop, Sántha (84. Fekete), Keszegpál, Csiki, Osváth, Balea, Medrea, Balogh (55. Ádám).

Gólszerzők: Henter A. (14.), Kiss (48., 62.), illetve Medrea (7.), Szőcs (68., öngól). Sárga lap: Kovács, Henter, Szőcs, illetve Popurca, Sántha, Osváth, Medrea (2). Kiállítva: Medrea.

nosi kitűnő játéka és osztogatásai csakhamar meghozták az eredményt, a 62. percen a hazaiak legnagyobb örömeire Kiss labdát szerzett a középvonalon, s az egész védelmet átjátszva, a kaput is elfektetve a vendégek hálóójába lőtt (3-1). Úgy tűnt, hogy ezzel el is dönt a mérkőzés sorsa, főleg, hogy a 67. percen, egy bukattásnál a vendégek legjobbjára, Medrea a folyamatos beszélések miatt megszerezte a második sárga lapját, és le kellett vo-

Fotó: Gligor Róbert László

A bajnokság végeredménye

1. Somosd	18	14	1	3	84-35	43
2. Harangláb	18	13	3	2	70-29	42
3. Csittszentiván	18	12	2	4	64-28	38
4. Magyarsáros	18	12	0	6	64-36	36
5. Egrestő	18	8	1	9	56-58	25
6. Cintos	18	8	1	9	58-63	25
7. Jedd	18	6	3	9	50-53	21
8. Nyárádgálfalva	18	6	0	12	49-69	18
9. Sáromberke	18	3	1	14	30-96	10
10. Nyárádmagyarós	18	2	0	16	27-85	6

nulnia a pályáról. A szabadrúgást Szőcs a saját hálóójába fejtelt (3-2), ezzel ismét megpendültek a vendégek. A hazaiak nem tudták értékesíteni a támadásaikat, a vendégek pedig emberhátrányban sem tárogítottak, a hajrában pedig teljesen a saját térfelére szorították Somosdot, de a hazaiak minden labdát kibekkeltek, s a nehezen letelt ráadáspercek végén kitörhetett az örömmönplés:

„Nagyon boldogok vagyunk, győzelemmel Somosd nyerte a 6. liga 2022/2023-as kiírását. A mérkőzés végén a vendégek (akik nem egykönnyen nyelték le a vereséget, s számonkérték a játékezetőn) elismerték: Somosd jobban játszott, nagyobb volt az akaraterje is, és a nemrég őt alapember nélkül maradt Harangláb nem tudta tartani az iramot.

„Nagyon boldogok vagyunk,

hogy nagy küzdelem árán sikerült megszerezni a bajnoki címet, hiszen három évig nem volt bajnokság. Nagyon jó érzés ez hazai pályán, ennyi néző előtt. Reménykedtünk, hogy bajnokok lehetünk, jót tett, hogy ezt a mérkőzést elhalasztották, így érdekesebb lett a végjáték” – nyilatkozta a bajnokságot edzője, Szőcs Pál, míg Szőcs Károly szakmai irányító úgy vélte: a világrájárat után ez egy nagyon nehéz, de szép bajnokság volt, és „az utolsó mérkőzésen nyerni eszméletlen érzés volt. Megvolt a teljes keretünk, a fiúk mindent beleadtak, akarták ezt a bajnoki címet”.

A tabella első két helyezettjének a megyei sportági egyesület részéről Sütő János nyújtotta át az oklevelet, a serleget, illetve a somosdiaknak a sárga mez, miközben a bajnokságot gyerekszurkolói kékpáros füstfelhőbe borították a díjátadáson részt vevőket.

Mégis az élvonalban játszhat a CSU Medicina?

Noha a feljutási tornán a harmadik helyen végzett, azaz a vonal alatti első helyen, előfordulhat, hogy mégis az A1 osztályban szerepelhet az őstől a Marosvásárhelyi CSU Medicina női röplabdacsapata.

Már akkor jeleztük, hogy fontos volt Galac legyőzése az utolsó napon, noha már tudni lehetett, hogy Brassó és Konstanca jutott fel az élvonalba, hiszen az utóbbi évek tapasztalata azt mutatta, hogy lehetnek visszalépők, és ilyenkor a sorrendben következőket szokták meghívni a létszám feltöltéséért (az előző idényben ráadásul ez nem is sikerült maradéktalanul, 12 helyett 11 csapattal rendezték a bajnoki idényt). Nos, úgy tűnik, máris megvan az első visszalépő: a bajnokságot a 9. helyen végző SCM U Craiova bejelentette, hogy az új idényben nem kíván csapatot indítani a női röplabda élvonalában. Mi több, ugyancsak kérdéses a Bákó Sőtintja indulása, ezt a csapatot ugyanis a tavasszal elhunyt Florin Grapă gyakorlatilag egyedül tartotta életben, és a jól informáltak tudni vélik, hogy nem lesz, aki hiányában felvállalja a tevékenységet.

Egyelőre egyik visszalépés sem hivatalos, mint ahogy a marosvásárhelyi klub meghívása sem. Azt sem tudjuk, hogy a CSU Medicinának van-e anyagi háttere, játékosállománya ahhoz, hogy helytálljon az élvonalban.

Tekintve azonban, hogy csak nagy harcban maradtak

alul a feljutási tornán, feltételezzük, hogy volt mire alapozniuk. Ha a klub tehat akarja és bírja, akkor nagy esélye van annak, hogy az őstől az élvonalban játsszon. (bálint)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Sántha Nóra remekül úszott a Románia-kupán

Kiemelkedő eredményt produkált a Marosvásárhelyi Iskolás Sportklub úszója, Sántha Nóra a június 2-a és 4-e között Otopeni-ben rendezett Románia-kupa versenyén. A 15 éves sportoló megnyerte az 50 méteres gyorsúszó számot a 14-15 évesek korosztályában, és másik hat érmet is szerzett.

Sántha Nóra további dobogós helyezései: két ezüstérem 50 m gyorsúszásban (ifjúsági korosztály, illetve open kategória), ezüst és bronz 100 m pillangóúszásban (a junior, illetve ifjúsági korcsoportban), ezüst a juniorok 100 méteres gyorsúszó számában és bronz ugyanebben a korosztályban, 50 m pillangón.

Az Iskolás Sportklub más úszói is felkérték a dicsőségtáblára: a 14 éves Veress Rebeka legjobb eredménye bronzérem a junior

kategória 200 m-es hátúszó számában. Ugyanakkor negyedik lett 200 és 400 méteres vegyesúszásban, valamint 100 m hátúszásban. Az ugyancsak 14 éves Morar Bianca a juniorok 200 és 400 méteres mellúszó számának B döntőjében állhatott rajtkörre, B döntőzött a 16 éves Sárkány Melinda is 200 m mellúszásban.

A Románia-kupán egyéni csúcsot úszott Crăciun Alesia (16), Crăciun Aiana (16) és Tohati Diana (15).

A sportolók eredménye Csorbási János, Kisgyörgy Evelin, Anderka Farkas Kinga és Peteley Attila edző, valamint Claudiu Miclea erőnléti edző munkáját dicséri, írták az Iskolás Sportklub tájékoztatójában.

A junior, ifjúsági és felnőtt korosztályban megrendezett Románia-kupa versenyén 58 klub összesen 400 sportolója vett részt.

Európai focikörkép

* *Spanyol La Liga, 38. forduló:* Betis – Valencia 1-1, Osasuna – Girona 2-1, Celta Vigo – FC Barcelona 2-1, Espanyol – Almería 3-3, Elche – Cádiz 1-1, Villarreal – Atlético Madrid 2-2, Mallorca – Rayo Vallecano 3-0, Real Madrid – Athletic Bilbao 1-1, Real Sociedad – Sevilla 2-1, Valladolid – Getafe 0-0. *A bajnokság végeredménye:* 1. FC Barcelona 88 pont, 2. Real Madrid 78, 3. Atlético Madrid 77, 4. Real Sociedad 71, 5. Villarreal 64, 6. Betis 60, 7. Osasuna 53, 8. Athletic Bilbao 51, 9. Mallorca 50, 10. Girona 49, 11. Sevilla 49, 12. Rayo Vallecano 49, 13. Celta Vigo 43, 14. Valencia 42, 15. Getafe 42, 16. Cádiz 42, 17. Almería 41, 18. Valladolid 40, 19. Espanyol 37, 20. Elche 25.

* *Olasz Serie A, 38. forduló:* AC Milan – Hellas Verona 3-1, AS Roma – Spezia 2-1, Atalanta – Monza 5-2, Empoli – Lazio 0-2, Torino – Inter 0-1, Sassuolo – Fiorentina 1-3, Napoli – Sampdoria 2-0, Udinese – Juventus 0-1, Cremonese – Salernitana 2-0, Lecce – Bologna 2-3. *A bajnokság végeredménye:* 1. Napoli 90 pont, 2. Lazio 74, 3. Inter 72, 4. AC Milan 70, 5. Atalanta 64, 6. AS Roma 63, 7. Juventus 62, 8. Fiorentina 56, 9. Bologna 54, 10. Torino 53, 11. Monza 52, 12. Udinese 46, 13. Sassuolo 45, 14. Empoli 43, 15. Salernitana 42, 16. Lecce 36, 17. Hellas Verona 31, 18. Spezia 31, 19. Cremonese 27, 20. Sampdoria 19.

* *Francia Ligue 1, 38. forduló:* Ajaccio – Olympique Marseille 1-0, Auxerre – Lens 1-3, AS Monaco – Toulouse 1-2, Troyes – Lille 1-1, Lorient – Strasbourg 2-1, Nantes – Angers 1-0, Nice – Lyon 3-1, Paris St. Germain – Clermont 2-3, Brest – Stade Rennes 1-2, Reims – Montpellier HSC 1-3. *A bajnokság végeredménye:* 1. Paris St. Germain 85 pont, 2. Lens 84, 3. Olympique Marseille 73, 4. Stade Rennes 68, 5. Lille 67, 6. AS Monaco 65, 7. Lyon 62, 8. Clermont 59, 9. Nice 58, 10. Lorient 55, 11. Reims 51, 12. Montpellier HSC 50, 13. Toulouse 48, 14. Brest 44, 15. Strasbourg 40, 16. Nantes 36, 17. Auxerre 35, 18. Ajaccio 26, 19. Troyes 24, 20. Angers 18.

Különbizottsági jelentés

A képviselők a 2024-es EP-választások védelmét sürgetik

Az Európai Parlament szerint a 2024-es európai választásokra készülve fokozni kellene az EU védelmét a külső beavatkozással és az információk manipulálásával szemben, ami összehangolt stratégiát igényel.

A 2024. júniusi európai választások kapcsán a képviselők arra figyelmeztetnek, hogy egyre gyakoribbá és szofisztikáltabbá válhatnak a beavatkozási és dezinformációs kísérletek, illetve a demokrácia elleni támadások. Ezt állapította meg legutóbbi jelentésében az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába történő külföldi beavatkozással, többek között a dezinformációval foglalkozó különbizottság. A jelentést a Parlament plenáris ülésén 469 szavazattal, 71 ellenszavazattal és 65 tartózkodás mellett fogadták el a képviselők.

A különbizottság több témával is foglalkozott, köztük az online platformok működésének befolyásolásával, a létfontosságú infrastruktúrák és a stratégiai ágazatok védel-

mével, a választási folyamatokba való beavatkozással, a politikai tevékenységek burkolt külföldi finanszírozásával, valamint a kibertámadások elleni felkészültséggel. A jelentés külön kitér azokra a tevékenységekre, amelyekkel Oroszország és Kína az Európai Unióban, illetve az uniós tagságra pályázó (például nyugat-balkáni) országokban, valamint a globális dél országokban próbál beavatkozni a belügyekbe.

Elítéli a fizetett dezinformátorok ténykedését

A Parlament veszélyes jelenségnek tartja, és elítéli a fizetett dezinformátorok ténykedését, akiknek a szolgáltatásait többek között a „dark weben” hirdetik kormányzatok és más szereplők számára, hogy befolyásolni tudják a választási eredményeket.

A képviselők azt kérik a Bizottságtól, hogy könnyítse meg az adományok útjának nyomom követését, ezzel akadályozza meg, hogy nem uniós országok tiltott pénzügyi tranzakciók révén megjelenjenek az

uniós politikában. A tagországoktól azt várják, hogy sürgősen foglalkozzanak politikai pártjaik külföldi finanszírozásának kérdésével.

Aggodalomra adnak okot Oroszország és Kína befolyásolási törekvései

A Parlament ugyanilyen aggályosnak tartja, hogy egyes külföldi vállalkozások gazdasági függőségi viszony kialakításával, illetve kémkedés és szabotázs révén próbálnak befolyást szerezni az EU kritikus infrastruktúrái felett. Kínai hajózási társaságok például több mint 20 európai kikötőben szereztek többségi vagy jelentős részesedést. A képviselők a TikTok betiltását ajánlják a tagállami kormányzatok minden szintjén és az uniós intézményekben egyaránt. Felszólították a Tanácsot és a Bizottságot, hogy zárják ki a kiemelt kockázatot jelentő országok (elsősorban Kína és Oroszország) gyártóitól származó eszközök és szoftverek, például a ByteDance, a Huawei, a ZTE, a Kaspersky, a NtechLab vagy a Nuctech termékeinek használatát.

Összehangolt uniós stratégiát sürgetnek

A Parlament uniós szinten koordinált stratégiát sürget egyrészt a meglévő intézkedések jobb betartásához, másrészt új lépések megtételéhez. A dezinformáció kezeléséhez és a demokratikus folyamatok tisztaságának megőrzéséhez pedig megfelelő forrásokat kér. A képviselők emellett felkérték az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki a gyakorlatban jól működő demokráciavédelmi csomagot, a hibrid fenyegetések ellen pedig hatékony jogszabályi védelmet, az Európa jövőjéről szóló konferencia ajánlásaira is építve. Végetül azt szeretnék, ha az Európai Parlamenten belül állandó testület állna fel, amely figyelemmel kíséri és kivédi a külső beavatkozást.

A jelentés elfogadásával az EP az uniós polgároknek a külső befolyásolás és dezinformáció, az online fenyegetések és propaganda leküzdésére, az ezek elleni fellépésre vonatkozó elvárására reagál, melyet az Európa jövőjéről rendezett konferencia záróokmányában fogalmaz-

tak meg. A jelentéstevő Sandra Kalniete (EPP, Lettország) szerint „A demokratikus folyamatokba történő külföldi beavatkozás az uniós tagállamok és az EU biztonsága számára egyre növekvő fenyegetést jelent; különösen így van ez a gyors technológiai fejlődés és Oroszország Ukrajna elleni háborúja okán is. Sürgősen reagálnunk kell erre, és mielőbb át kell ültetnünk a gyakorlatba a megfogalmazott javaslatokat. Jelentős és hosszú távú befektetéseket kell eszközölnünk demokratikus ellenállóképességünkbe, olyan partnereink tapasztalataira alapozva, mint Ukrajna vagy Tajvan”.

A jelentés a külföldi beavatkozásról szóló 2022. márciusi parlamenti állásfoglalás nyomán született. Elkészítéséhez a parlamenti különbizottság tagjai tagállami, európai és nemzetközi döntéshozókkal, az uniós országok hírszerző szolgálataival, a rigai NATO-s stratégiai kommunikációs kiválósági központtal, a hibrid fenyegetések elleni közdelem Helsinkiben működő európai kiválósági központjával, az ausztrál kormánnyal és hatóságokkal, az ENSZ New York-i felelős testületével, valamint a kijevei illetékes hatóságokkal egyeztettek. (mőzes)

(Forrás: az EP honlapja – Hírek)

Elérhető a CastleTrip.ro, az erdélyi kastélyok felfedezését segítő honlap

A civil kezdeményezéssel született, ingyenesen használható online felület könnyen megszervezhető kastélytúra-útvonalakat, átfogó tudástárt kínál Erdély kastélyairól. A <https://castletrip.ro> címen elérhető, jelenleg román és magyar nyelven működő oldal egynapos, bárki számára hozzáférhető és bejárható, regionális jellegű útvonalakba szervezett kastélytúrákat mutat be. A könnyen kezelhető felületen minden fontos információ megtalálható Erdély legjelentősebb látogatható kastélyairól, kúriáiról és udvarházairól. Nem csupán tudástárként, de zsebben hordható idegenvezetőként is használható. A projekt megkönnyíti az erdélyi kastélyvilág megismerését azáltal, hogy hozzásegít az utazásszervezéshez az érintett régiókban.

Az útvonalak (jelenleg három érhető el: érmelléki, Felső-Maros menti és háromszéki) egy-egy erdélyi régió legjelentősebb látogatható nemesi épületeit foglalják magukba. A felületen minden olyan információ elérhető, amely az érdekes és sikeres kastélytúra előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges:

történelmi, építészettörténelmi, művészettörténelmi és családtörténelmi információk az épületekről, fényképek, helyrajzi és látogatási információk, praktikus tippek és tanácsok.

Az erdélyi épített örökség szerves részét képező kastélyok és emblemikus történelmi épületek az elmúlt évtizedekben a nagyközönség számára is egyre elérhetőbbé váltak. A különböző régiók történelmi örökségének növekvő népszerűsége azonban azt is megköveteli, hogy a megismerésükhöz szükséges információk a lehető legkönnyebben elérhető módon rendelkezésre álljanak. Az AntePortum Egyesület tagjai ezt az igényt látták meg, így öltött testet a CastleTrip kezdeményezés.

A projekt célja a hazai kastélyturizmus népszerűsítése, fellendítése mellett a kastélytulajdonosok közötti együttműködés elősegítése, hiszen ez elengedhetetlen az aktív turisztikai jövőkép megvalósításához. A kastélytulajdonosok közösségének nagy öröme, hogy mind több kezdeményezés születik a hazai épített örökség nép-

szűsítésére, egyre több felületen jelenhetnek meg a kastélyok mint látogatási célpontok.

A látogatói oldalon is nő az igény, hisz mind többen szeretnék megismerni a hazai kastélyokat. E megismerési folyamatban szeretne segítséget nyújtani a castletrip.ro, amely olyan átfogó alaptudást tesz elérhetővé az egyes épületekről, amit az érdeklődők otthoni kényelmükből is elérhetnek, de a helyszíni felfedezés, bejárás közben is jól használható.

A honlapot hosszú távon szeretnék tovább fejleszteni: többnyelvűvé tenni (a jelenleg elérhető két nyelv mellett angolul és németül is), bővíteni az útvonalak számát, és további információkkal kiegészíteni a tartalmakat (pl. étkezési és szállásajánlatok vagy kastélyokhoz kapcsolódó programlehetőségek). A cél, hogy a jövőben a lehető legszélesebb körű információk és szolgáltatások váljanak hozzáférhetővé egyetlen felületen.

A kezdeményezést a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt támogatta. (közlemény)

Új fakultást hozott létre Sepsiszentgyörgyön a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Újabb, negyedik fakultását alapította meg Sepsiszentgyörgyön a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) – jelentették be kedden a székelyföldi városban az erdélyi magyar magánegyetem vezetői.

Tonk Márton, a Sapientia EMTE rektora elmondta: a döntést májusban hozta meg az egyetem szenátusa, és a napokban a bukaresti kormányhatározat is megjelent, amely tartalmazza az új kar struktúráját.

Az új karon ösztől agrármérnöki, erdőmérnöki, valamint sport- és edzőképző szak működik, dékánja Náhlik András, a Soproni Egyetem volt rektora, aki erdőmérnökként az erdészkiépítés kiépítésében is segédkezett.

A rektor emlékeztetett: a Sapientia EMTE megalakulásakor azt a célt tűzte ki, hogy Erdély magyar lakta megyéinek központjaiban hozza létre az önálló magyar nyelvű felsőoktatás egy-egy bázisát. Kolozsvár, Marosvásárhely és Csíkszereda után Sepsiszentgyörgy következett, és a partnerintézmény Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) révén Nagyváradon is jelen vannak.

Mint mondta, a háromszéki városban önálló felsőfokú entitás épül, amely a város, a régió tudományos, társadalmi és kulturális életének is központi szereplőjévé tud válni.

Kató Béla erdélyi református püspök, a Sapientia Alapítvány elnöke hangsúlyozta: Székelyföldön különösen nagy szükség van az intézményre, hiszen innen jellemzően elmennek a fiatalok. Aki elmegy tanulni, ritkán tér vissza, így az új kar az otthoni karrierépítésben segít.

Úgy értékelt, a sepsiszentgyörgyi fakultással újabb állomáshoz érkezett az erdélyi magyar intézményrendszer kiterjesztését, megerősítését célzó törekvésük, az egyetemen a régiót is megerősítik. Hangsúlyozta: olyan területeken folyik képzés, amelyek „igazán illelnek ehhez a régióhoz”.

A dékáni tisztséget június elsejétől betöltő Náhlik András professzor elmondta: megítélt számára a felkérés, kolozsvári születésűként örül, hogy visszatér Erdélybe. Hozzátette, 14 éves felsővezetői tapasztalattal rendelkezik, de a mostani feladat pluszfelelősséggel jár, mivel teljesen új struktúrát kell kialakítani.

Terveiről kifejtette: helyben szeretnék megerősíteni az oktatást, és ehhez helyi, minél magasabb képesítésű oktatókra van szükség, nemzetközileg is be kell ágyazódni.

Tonk Márton hozzátette: a közösségi – erdélyi magyar – célokat tekintve az egyetem megengedheti magának, hogy provinciális legyen, de szakmai és tudományos szinten a nemzetközi mezőny a mérce.

A további intézményépítésről elhangzott: a Pécsi Tudományegyetemmel együtt működtetett szobrász-festőművész képzést, illetve a Semmelweis Egyetemen közösen zajló illyefalvi konduktorképzést is integrálnák, de a sportképzés téli sportokra szakosodó irányát is létrehoznák a jövőben.

Ősztől fognának hozzá a campus építéséhez, amely a tervek szerint két évig tartana, elsőként az egyetem központi épületét és a kollégiumot húznák fel, 500 diákra terveznek.

Az ősszel induló sport- és edzőképző szakon 25 helyet hirdetnek, s mivel a székelyföldi intézmények, sportszervezetek kérésére indítják, reményeik szerint lesz jelentkező. A gyakorlati képzéshez kezdetben a városi sportlétesítményeket bérlék.

Tonk Márton hangsúlyozta: az egyetemen évről évre stabil, 2200 körüli a diáklétszám, a sepsiszentgyörgyi karral azonban 2600-ra nő, így az erdélyi magyar fiatalok egyharmada tanulhat a magyar kormány támogatásával működtetett erdélyi magyar magánegyetemen. (MTI)

A maroszentgyörgyi Máriaffy-kastély is az úti célok között

Az idegenforgalom világhátrány előtti szintjének elérésére számítanak

Romániában 22,5 százalékkal 6,288 millióra nőtt a vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken az első négy hónapban a tavalyi év azonos időszakához mérten, a kiadó szobákat és lakásokat is beleértve – közölte szerdán az Országos Statisztikai Intézet (INS).

A román turisták által eltöltött vendégéjszakák száma 17,2 százalékkal 5,085 millióra, a külföldi turistáké 51,9 százalékkal 1,204 millióra emelkedett. A kereskedelmi szálláshelyekre érkező vendégek száma 23,1 százalékkal 3,307 millióra nőtt. Ezen belül a román turisták száma 18,6 százalékkal, 2,772 millióra, míg a külföldieké 52,7 százalékkal 534.700-ra emelkedett.

Áprilisban a vendégéjszakák száma 18,7 százalékkal 1,726 millióra nőtt tavaly áprilishoz képest. A kereskedelmi szálláshelyekre érkező vendégek száma áprilisban 19,9 százalékkal 894 ezerre emelkedett éves összehasonlításban.

Tavaly egész évben 17,8 százalékkal, 24,319 millióra emelkedett

Romániában a vendégéjszakák száma, ebbe az adatba azonban az INS tavaly még nem számolta bele azt a 2,26 millió vendégéjszakát, amelyet a kiadó szobákban és lakásokban töltött az ott elszállásolt 1,056 millió turista 2022-ben.

A kereskedelmi szálláshelyekre érkezett vendégek száma tavaly 21,8 százalékkal, 11,299 millióra nőtt éves összehasonlításban, a koronavírus-járvány utóhatásai miatt még alacsony 2021-es bázishoz mérten. Ugyanakkor a 2019-es adatokkal összehasonlítva a vendégéjszakák száma még mindig 18,5 százalékkal elmaradt a világhátrány előtti időszakétól, míg a vendégek száma is csaknem 15 százalékkal volt kevesebb. Romániában az idegenforgalomnak várhatóan idén sikerül elérnie vagy meghaladnia a világhátrány előtti szintet. Az idén áprilisban a kereskedelmi szálláshelyekre bejelentkezett 894 ezer turista kevesebb mint 1 százalékkal haladta meg a 2019 áprilisában regisztrált számot, az általuk eltöltött 1,726 millió vendégéjszaka viszont még mindig 2,2 százalékkal elmarad a 2019 áprilisi szinttől. (MTI)

Nőtt a romániai háztartások átlagos névleges jövedelme

Tavaly havi 6464 lej volt a romániai háztartások átlagos névleges jövedelme és 2575 lej az egy főre eső átlagos névleges jövedelem, ami 13,8, illetve 14,8 százalékos növekedést jelent 2021-hez képest – közölte szerdán az Országos Statisztikai Intézet (INS).

Az adatok szerint a háztartások átlagos költségei 2022-ben elérték a havi 5611 lejt (az egy főre eső költségek pedig a 2235 lejt), ami a névleges jövedelem 86,8 százalékát tette ki.

A háztartások pénzügyi jövedelme havi 5994 lej volt (az egy főre eső jövedelem 2388 lej), 12,8 százalékkal több, mint 2021-ben. A természetbeni jövedelem 470 lejt összesített (az egy főre eső összeg 187 lej), ami 27,2 százalékos növekedést jelent éves viszonylatban. A jövedelmek 67,1 százalékát a fizetések és a bér jellegű juttatások tették ki.

Lakóhely szerinti lebontásban a

városi háztartások havi jövedelme átlagban 7227 lejt tett ki, ami 1,3-szer nagyobb a vidéki háztartások által jegyzetnél. A háztartások egy főre eső jövedelme városban 3021 lej volt, 1,5-szerese a vidékinek. Városban a teljes jövedelem 73,9 százalékát a fizetések és a bér jellegű juttatások tették ki, vidéken ez az arány 18,5 százalékkal kisebb volt. A szociális juttatásokból származó összegek vidéken a jövedelem 22,4 százalékát adták, városban ennél 3,9 százalékkal kevesebbet.

A háztartások jövedelmének 61,5 százaléka (3450 lej) a fogyasztási kiadásokra ment el tavaly, 32,1 százalék (1799 lej) a helyi és központi adókra, illetékekre, társadalombiztosítási járulékokra, 2,4 százalék (133 lej) pedig a háztáji gazdálkodással kapcsolatos szükségletek fedezésére (a tenyészállatok és baromfik etetésére, vetőmagra, állatorvosi szolgáltatásokra stb.) – derül ki az INS adataiból. (Agerpres)

EU-élelmiszersegély Ukrajnának

Az Európai Unió (EU) vízzűrő berendezéseket, áramfejlesztőket, vízzivattyúkat és más eszközöket küld az ukrajnai Nova Kahovka-gátat ért támadás miatt szükséget szenvedő lakosságnak – közölte az Európai Bizottság szerdán.

A brüsszeli közlemény kiemelte: a Nova Kahovka-i duzzasztógátat kedd reggel ért támadás „pusztító humanitárius és ökológiai következményekkel járt”. Az érintett lakosság evakuálása folyamatban van, Ukrajna pedig nemzetközi és uniós segítséget kért a rászoruló lakosság ellátását célzó erőfeszítéseikhez.

A tájékoztatás szerint Németország ötezer vízzűrőt és 56 generátort, Ausztria pedig húsz víztartályt és tíz vízzivattyút ajánlott fel. Az eszközök már úton vannak Ukrajnába. Emellett Litvánia és Németország menedék kialakítására alkalmas felszerelést is felkínált, köztük sátrakat, ágyakat és takarókat. Az Európai Unió a polgári védelmi mechanizmuson keresztül juttatja el a felajánlott eszközök első szállítmányát – közölték.

Az uniós bizottság azt írta, az EU veszélyhelyzet-reagálási koordinációs központja közvetlen kapcsolatban áll az ukrán segítségkérőkkel, hogy figyelemmel kísérje a szükségletek alakulását, és az igények alapján összehangolja a további segítségnyújtást. Emellett az EU ukrajnai humanitárius irodája együttműködik partnereivel, hogy gyorsan tudjanak reagálni a gátszakadás okozta áradásoktól sújtottak szükségleteire, többek között élelmiszersegély és ivóvíz biztosításával – tették hozzá.

A gátrobbantás miatt több ezer környékbeli lakos kényszerült otthona elhagyására. A duzzasztógát átszakadása miatt kialakult árvíz hullám tetőzését szerdára várták a hatóságok. (MTI)

Privát virtuális tér (SPV) – biztonságos módszer az ANAF-fal való kommunikációban

A Brassói Regionális Pénzügyi Főigazgatóság emlékezteti az adófizetőket a privat virtuális tér (SPV) elektronikus szolgáltatás igénybevételének előnyeire:

A privat virtuális tér (SPV) elektronikus szolgáltatás biztonságos kommunikációs csatorna az adó- és pénzügyi hivattal való kapcsolattartásban.

Egyszerű, ingyenes szolgáltatás, amely a nap 24 órájában a hét minden napján rendelkezésre áll, amely az adófizetők számára automatikusan vagy kérelemre kiállított közigazgatási iratokat és egyéb, automatikusan vagy kérelemre kiállított dokumentumokat hozzáférhetővé teszi.

A privat virtuális térben elérhető dokumentumok ugyanolyan joghatással bírnak, mint a postai úton közölték, az adózó adóügyi székelyére történő elküldéssel vagy az adóügyi szerv székelyére való elküldéssel.

Az adófizetők a privat virtuális téren keresztül benyújthatják az adóhatósághoz az adóbevallást, valamint a különböző kérvényeket vagy észrevételeket.

A privat virtuális térbe (SPV) való regisztrációra vonatkozó utasítások a www.anaf.ro weboldalon, a privat virtuális tér Felhasználói regisztráció fizikai és jogi személyeknek menüpontban található, vagy a https://www.anaf.ro/anaf/internet/ANAF/servicii_online/inreg_inrol_pf_pj_spv linken érhető el.

A privat virtuális térben a fizikai és jogi felhasználóknak a regisztrációhoz szükségük van:

– felhasználónév és jelszó a fizikai személyek számára

– minősített digitális tanúsítvány a jogi személyek és más, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek számára.

Amennyiben az adóalanyok rendelkeznek az ANAF weboldalon regisztrált minősített digitális tanúsítvánnyal, a privat virtuális térbe való bejelentkezés ennek segítségével történik.

Javasoljuk az adófizetőknek, hogy tegyék meg a virtuális privat térbe való nyilvántartásba vételhez szükséges lépéseket, ami lehetővé teszi a nyilatkozatok, pénzügyi kimutatások benyújtását a hét bármely napján, bármely órában, elkerülve az utazást és a pulnával való torlódást, lehetővé téve a gyors visszaigazolást a dokumentumok benyújtásáról és érvényességéről.

További információ a honlapon levő <https://www.anaf.ro/asistpublic/> linken és az Adó- és Pénzügyi Hivatal telefonszámán: 031-403-9160.

A kommunikációs osztály

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediatv

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ garázs a Kárpátok sétányon. Tel. 0746-638-960. (19678)

MINDENFÉLE

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST vállalkozók. Tel. 0746-638-960. (19678)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Orbán László. (19836-1)

MAROS MEGYEI TANÁCS ELNÖKI KABINET

A romániai iskolákért program kivitelezése Maros megyében

A romániai iskolákért program kivitelezéséért felelős megyei bizottság nevében tájékoztatjuk önöket, hogy április folyamán a program keretében biztosított termékek szétosztása megfelelő körülmények között zajlott. A Maros Megyei Közegészségügyi Hatóság nem végzett ilyen irányú ellenőrzéseket, és a program lebonyolításában sem jeleztek hiányosságokat.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér versenyvizsgát szervez egy **GAZDASÁGOSZTÁLY-VEZETŐI** állás betöltésére – COR-kód 132426.

A versenyvizsga időpontja: június 28., 10 óra.

A dossziék benyújtásának határideje: június 21., 15.30 óra. Részletes információk a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon. (sz.-1)

VÁLLALJUK bármilyen típusú háztető készítését, kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (19799-1)

TETŐKÉSZÍTÉS, teraszok készítése, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés, csatornájavítás, vízszigetelés, belső meszelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0753-386-872, Loránd. (19840)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállalkozás tetőkészítést, tetőjavítást, vízszigetelést, belső-külső meszelést, készíti teraszt, csatornát, lefolyót, kerítést. Tel. 0740-756-103. (19852-1)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk június 8-án BALÁZS IONÁRA (Ica néni) halálának tizedik évfordulóján. Szép emléket szeretettel őrizzük. Szerettei. (19846-1)

Édesanyánknak, NAGY IDÁNAK szeretettel. Emlékét őrizzük.

„Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most rész szerint van bennem az ismeret, akkor pedig úgy ismerek majd, a mint én is megismerttem.

Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet.”

(Korintus: 12:12-13) (sz.-1)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

„Adjunk hálát Istennek, mert jó, és örökké tart szeretete.” (100. zsoltár 5.)

Szeretettel és hálával a szívünkben kívánunk SOÓS ILONKA részére örök nyugodalmat és drága családjának vigasztalódást.

Köszönet és hála: az Ügyes Kezek Alapítvány munkatársai, fiataljai és a szülők. (67315-1)

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

-20%
**KEDVEZMÉNY
NAPSZEMÜVEGEKRE**

www.doraoptics.ro

ETV TELEVIZIO

Kulturcsépp

Kányádi Orsolyával

MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN 21 ÓRÁTÓL

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

228-as
a DIGI hálózatban

KULT Feszt
A TÖRTÉNETEK ÖSSZEKÖTNEK
SZERENDIPITÁS

2023. június 9-11.
Marosvásárhelyi várudvar

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Prefektúra	- 0265/266-801
- információ	- 118-932	• RDS-RCS	- 0365/400-401
- általános	- 118-800	• Áramszolgáltató vállalat	- 0365/400-404
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Vidék	- 0265/929
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110		- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	• Aquaserv:	
Marosvásárhelyi		- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között:	- 0736-883-110	- központ	- 0265/208-800
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Marmed	- 0265/250-344	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119 - 0744-282-710
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658 - 0729-024-380	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
Labor	- 0751-114-307	• koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro		• koszorúk	- 0745-606-269
• Dora Optics	- 0733-553-976	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Dora Medicals	- 0265/212-971	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Radiológia, echográfia			- 0265/262-907
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Emma vendéglő,	- 0740-083-077		
hidegtálok készítése	- 0365/404-664		

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.**

**Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.**

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro